Jaargang 112. Vrijdag, 22 Julij 1853. No. 58.

# GRONINGER COURANT.

## ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt aan de geabonneerden verzonden: *Bijblad* no. 13, inhoudende: *Verslag van de handelingen van de Provinciale Staten van Groningen.*

### NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat het **BUREAU** van **STEMOPNEMING** in de Gemeente *Groningen* aan deze vergadering, ingevolge art. 68 der Kieswet, heeft ingezonden de **PROCESSEN-VERBAAL**, bedoeld bij artt. 52 en 67 der gemelde Wet, wegens de inlevering, op den [illegible] en de opening op den 20sten dezer, van de STEMBRIEFJES voor de KEUZE van ACHT LEDEN van den **GEMEENTERAAD** te *Groningen*, ter vervulling der plaatsen van de ACHT LEDEN, welke op den eersten Dingsdag van September aanstaande moeten aftreden; dat uit het PROCES-VERBAAL van STEMOPNEMING onder [illegible] blijkt, dat van de ingeleverde 784 Stembriefjes 782 [illegible] bevonden en 2 van onwaarde verklaard; dat alzoo de volstrekte meerderheid was 392; dat bij die Stemming de volstrekte meerderheid hebben verkregen en alzoo tot Leden van den Gemeenteraad zijn benoemd de acht aftredende Leden, en wel de Heeren

| | |
|---|---|
| *Mr.* GUSTAAF WILLEM HENDRIK Baron VAN IMHOFF | met 591 st. |
| *Jhr. Mr.* JOHAN WICHERS QUINTUS | „ 589 „ |
| *Mr.* PHILIP WILLEM VAN HEIJNINGEN BOSCH | „ 585 „ |
| *Mr.* BEREND WICHERS | „ 562 „ |
| HARMANNUS BARTELD ONNES | „ 508 „ |
| WAALKO JANS ROELFSEMA | „ 496 „ |
| *Mr.* WILLEM DE SITTER | „ 475 „ |
| *Mr.* JACOBUS JOANNES CREMERS | „ 456 „ |

En eindelijk, dat ingevolge art. 69 der Kieswet, afschrift van de processen-verbaal terstond is aangeplakt en ter SECRETARIJ der Gemeente voor een ieder ter inzage nedergelegd.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 21sten Julij 1853.

*Burgemeester en Wethouders:* J. SLOT.
*De Secretaris:* HORA SICCAMA.

### AFGIFTE VAN AL DE PATENTEN,
**Van af den 19den tot en met den 30sten Julij 1853.**

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Groningen* roepen bij deze op:

I. Al de PATENTPLIGTIGEN, waaronder ook de SLIJTERS, TAPPERS, KROEGHOUDERS en KOFFIJHUISHOUDERS, vermeld onder no. 37, 38, 39 en 40 van Tabel no. 14, gevoegd bij de Wet van den 21sten Mei 1819 (*Staatsblad* no. 34), die zich in de PRIMITIEVE BESCHRIJVING van het dienstjaar $18\frac{53}{54}$, ter bekoming van PATENT, hebben aangegeven;

II. Zij, die als MEDETEEKENENDE DEELGENOOTEN van een PATENT of AFSCHRIFT daarvan moeten zijn voorzien,

Om hunne **PATENTEN of AFSCHRIFTEN** daarvan van DINGSDAG den 19den Julij tot en met ZATURDAG den 30sten Julij 1853, met uitzondering van den Zondag, telkens des voormiddags van 10 tot 12½ uur, onder opgave van de *Roode letter* en het *Nommer* van hunne Woning, van de KAMER der ZETTERS, op de bovenste verdieping van het Raadhuis, in persoon te komen afhalen.

De SLIJTERS, TAPPERS, KROEGHOUDERS en KOFFIJHUISHOUDERS worden tevens herinnerd, dat bij art. 2 der Wet van den 24sten April 1843 (*Staatsblad* no. 16), onder anderen is bepaald, dat aan hen het PATENT niet zal worden afgegeven, en zij het daarbij uitgedrukt bedrijf niet zullen mogen uitoefenen, dan nadat de HELFT van hunnen AANSLAG over het LOOPENDE DIENSTJAAR en het VERSCHULDIGDE over het AFGELOOPEN DIENSTJAAR ten VOLLE zal zijn voldaan; weshalve zij de KWITANTIE over het VERSCHULDIGDE over het VERLOOPEN DIENSTJAAR, benevens de KWITANTIE van hetgeen door hen op hunnen AANSLAG van dit JAAR is betaald, zullen moeten vertoonen. *Wijders wordt ter kennis van de LAATSTE PATENTPLIGTIGEN gebragt, dat de PATENTEN niet aan hunne HUIZEN zullen worden rondgebragt; terwijl zij verder worden gewaarschuwd, dat zij, op AANVRAGE hun PATENT niet kunnende VERTOONEN, zich blootstellen aan de BOETE, vastgesteld bij art.* 32 *der Wet op het Patent van den 21sten Mei* 1819.

Al de onafgehaalde PATENTEN of AFSCHRIFTEN van dezelve, met uitzondering van die der SLIJTERS, TAPPERS ENZ., zullen, na verloop van laatstgenoemden dag, worden gesteld in handen van de Deurwaarders der Directe Belastingen, ten einde door hen, ingevolge art. 2 van Zijner Majesteits besluit van den 17den December 1820, aan de belanghebbenden te worden bezorgd, onder genot van 10 Cents; terwijl aan hen tevens voor ieder afschrift van een' Medeteekenenden Deelgenoot, wegens Zegelgeld, zal moeten worden betaald 34⁵ Cent.

GRONINGEN, 18 Julij 1853.

*Burgemeester en Wethouders:* J. SLOT.
*De Secretaris:* HORA SICCAMA.

### KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de COMMISSIE tot het ONDERZOEKEN van — en BESLISSEN omtrent de REDENEN van VRIJSTELLING en UITSLUITING, bedoeld bij art. 15 der Wet op de Schutterijen, van den 11den April 1827, op de Militiezaal in het Raadhuis alhier, op WOENSDAG den 27sten Julij 1853, des voormiddags van 10 tot 12 uur, eene ZITTING zal houden en daarmede hare in de maand Julij begonnen Zittingen zal sluiten.

Mitsdien worden de belanghebbenden, die dit nog mogten hebben verzuimd, opgeroepen om zich op bovengemelde tijd en plaats met de vereischte BEWIJZEN te vervoegen, en gewaarschuwd, dat zij zich de gevolgen van verder verzuim zullen hebben te wijten.

Gedaan te *Groningen*, den 18den Julij 1853.

*De Burgemeester:* J. SLOT.
*De Secretaris:* HORA SICCAMA.

### KOLLEKTE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat op **Woensdag den 27sten en Donderdag den 28sten Julij 1853** aan hunne huizen eene **KOLLEKTE** zal geschieden ten behoeve van de **BEWONERS** der **MOLUKSCHE EILANDEN**, die door de aard- en zeebevingen, aanzienlijke verliezen geleden hebben, in de maand November 1852 plaats gehad hebbende terwijl zij vertrouwen, dat in deze Kollekte ruimschoots zal worden bijgedragen tot tegemoetkoming in de door die ramp ontstane behoeften.

GRONINGEN, 21 Julij 1853.

*Burgemeester en Wethouders:* J. SLOT.
*De Secretaris:* HORA SICCAMA.

## NIEUWSTIJDINGEN.

### RUSLAND-TURKIJE.

Volgens berigten uit Konstantinopel, van den 9den Julij, was de tijding van den intogt der Russen in de vorstendommen aldaar bekend; — was eene verandering van het ministerie, ten gevolge dezer gebeurtenis, verhoed, en de hoop op eene minnelijke schikking nog niet vervlogen.

De Porte heeft eene leening van 45 millioen piasters gedaan, tot dekking der oorlogstoebereidselen. Men spreekt van het voornemen der Porte, om eene tweede leening, van 50 millioen in het buitenland te sluiten.

De door Engeland en Frankrijk naar Petersburg gezonden voorstellen zijn, volgens de Oostenrijksche *Presse*, reeds te Konstantinopel ontvangen. Volgens deze voorstellen zal de Sultan een nieuwen firman uitvaardigen, waarin zal worden te kennen gegeven, dat de Sultan *daarom* tegenover alle Europesche mogendheden bij herhaling de [illegible]tige belofte doet, de regten en vrijheden van alle Christenen, zoo als zij die van vroeger genoten, ongeschonden te bewaren, *omdat* de Czaar, die, als beschermer der orthodoxe kerk, de belangen zijner geloofsgenooten als aangerand beschouwde, deze herhaalde verzekering heeft geëischt." Rusland moet bij die gelegenheid hebben verlangd, dat de tot dus verre gedane oorlogskosten zullen worden gemiddeld door eene commissie, aangesteld uit Russische en Turksche ambtenaren, en dat daarop de Porte de kosten aan Rusland zal hebben te voldoen.

— Of en welke der onderscheidene schikkingen, die van de zijde der Westersche mogendheden voorgesteld zijn tot vereffening van het geschil tusschen Rusland en Turkije, door Rusland aannemelijk wordt geacht, is nog niet met zekerheid gebleken. Uit een artikel van de Londensche *Times* blijkt dat eene dier schikkingen, waarbij de Porte de door Rusland voorgeslagen nota onderteekenen en tevens van Rusland eene tegenverklaring tot erkenning harer onafhankelijkheid ontvangen zou, door Engeland voor de Porte en voor de verzekering der rust van Europa onvoldoende wordt geacht. Dit plan schijnt door een' der Russische gezanten in Duitschland het eerst zijdelings te zijn geopperd.

Het officiële *Dresdner Journal* van den 16den dezer meldt onder zijne nieuwstijdingen, dat te Weenen berigt ontvangen is van de aanneming door Rusland van de door Engeland, Frankrijk en Oostenrijk gedane voorstellen van bemiddelende strekking.

Berigten uit Konstantinopel van den 7den Julij hellen zeer over tot vredelievende gevoelens. Men sprak namelijk van eene wijziging in het Turksche ministerie en wel in dien geest, dat de seraskier (minister van oorlog), *Mehemet Ali*-pacha, schoonbroeder des Sultans, en in het ministerie het hoofd van de aan Rusland vijandige partij, zijne portefeuille zoude verliezen. Dit zoude voorzeker een duidelijk teeken zijn, dat men wilde toegeven in den Divan.

### DUITSCHLAND.

De aartsbisschop van Keulen heeft, in weerwil van het koninklijk rescript, de Pauselijke breve, betreffende de gemengde huwelijken, afgekondigd.

Volgens mededeelingen uit Berlijn, zou daar sprake zijn van [illegible] Katholijke geestelijkheid sedert 1841 zonder toepassing is gebleven.

— In de jongste zitting van de Kon. Maatschappij voor aardrijkskunde te Berlijn heeft de hoogleeraar *Mädler* van Dorpat (in Lijfland) medegedeeld, dat de Russische regering voornemens was eene meting van den meridiaan te laten doen van kaap Noord, 27½ graad noorder lengte tot aan den mond van den Donau, 45½ graad van dezelfde lengte, dus op een' afstand die ongeveer het 14de gedeelte van den omtrek der aarde bedraagt en welke drie graden meer zal bevatten dan de grootste meting, die de Engelschen hebben laten doen van het Himalaya-gebergte tot aan de zuidpunt van Britsch Indië.

— In het beroemde testament van *Peter den Groote*, wordt onder anderen aan zijne opvolgers de raad gegeven uitstekende vreemde talenten in Russische dienst te nemen. Dit is dan ook sedert met het beste gevolg geschied, en van de groote mannen, die den grond tot Ruslands magt hebben gelegd, waren de meesten vreemdelingen. In onze dagen behooren hiertoe *Paskewitsch*, *Nesselrode*, *v. Brunnow*, *Meijendorff*, *Budberg*, *Wittgenstein* en nog een aantal anderen. Aan het hoofd van de Russische nijverheid en handel staan mede bijna uitsluitend buitenlanders.

— Den 15den was het aantal der cholerazieken te Kopenhagen tot 729 geklommen, waarvan 427 waren overleden.

De Koning van Denemarken heeft ter beschikking van de geneeskundige vereeniging tot wering van de verspreiding der cholera, duizend rijksdaalders uit zijne bijzondere kas gesteld, en bovendien bevolen, dat dagelijks tweehonderd armen ten zijnen koste van middagéten voorzien moeten worden.

### GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 17 Julij.

In het Lagerhuis heeft lord *J. Russell* te kennen gegeven, dat de regering in de volgende Parlements-zitting eene algemeene verandering in het eeds-formulier zou voorstellen, voor de leden, die in het Parlement zitting wilden nemen.

Het Lagerhuis heeft een onderzoek gelast naar de doelmatigheid van de aanneming van het tientallige muntstelsel. Indien dit doorgaat, dan zal het pond sterling de standaard zijn, en verdeeld worden in 1000 deelen of farthings. Dr. *Bowring*, die daartoe reeds in 1848 een voorstel had ingediend, is de laatste, die omtrent deze aangelegenheid werd gehoord, en hij gaf de meest voldoende verzekeringen omtrent de doelmatigheid van zulk een stelsel. Hij haalde daartoe, onder anderen, het voorbeeld van China aan, waar dit stelsel evenzeer ingevoerd is, en de jeugd door behulp van hetzelve reeds vroegtijdig eene groote gemakkelijkheid in het rekenen bezit.

Een landbouwkundig dagblad geeft een middel aan de hand, waardoor de aardappelziekte voorkomen kan worden, en dat herkomstig is uit Rusland. Het bestaat alleen daarin, dat men de aardappelen goed droogt, en vervolgens op de gewone wijze plant. Deze zeer eenvoudige ontdekking is men aan het toeval verschuldigd. Een pachter had namelijk eene hoeveelheid aardappelen in eene heete kamer geplaatst, waardoor zij in drie weken geheel droog waren geworden. Deze had hij hierop geplant, en kreeg van dezelve, tot zijne niet geringe verwondering, niet alleen een' overvloedigen oogst, maar ook eene zeer gezonde vrucht. Dezelfde proef herhaalde hij in het volgende jaar, en verkreeg alstoen dezelfde uitkomsten, wat de gezonde vrucht aangaat, en eene tienmaal rijkere opbrengst.

— Te Corfu hebben twee staatkundige vlugtelingen eenen Engelschman doodgestoken; zij zijn beiden gevat en veroordeeld om opgehangen te worden; de overigen zijn van het eiland verdreven.

*Van den* 18*den.* Men spreekt weder van veranderingen in het kabinet, ten gevolge van de Oostersche moeijelijkheden; de graaf *v. Clarendon* zoude het ministerie van bin. nehl. zaken aanvaarden en de portefeuille van buitenl. zaken aan lord *Palmerston* afstaan.

— Het *Athenaeum* (dus een gezagbebbend blad) zegt, dat aan de noordkust van Siberië onlangs eenige glazen bollen of flesschen zijn aangespoeld, welke door het Russische gouvernement aan onze regering zijn gezonden, in de onderstelling, dat die bollen welligt afkomstig waren van sir *John Franklin's* expeditie. Men zegt niet of in die bollen iets is besloten gevonden.

— De ongeregeldheden tusschen de Ieren en de Italiaansche uitgewekenen, hebben zich in den afgeloopen nacht hernieuwd. De Ieren, aangevoerd door zekeren *Neale*, hebben de Italianen, die door *Staurenghi* aangevoerd werden, aangevallen. De eerste zijn echter overwonnen geworden en hebben toen de vlugt genomen in eene woning, die vervolgens door de policie omsingeld werd. Van daar hebben zij zich verdedigd met alles, wat onder hun bereik kwam. Zelfs stortten zij kokend water op de politie-dienaren. Ten slotte drongen dezen echter de woning binnen en namen vier der zeven gevangen, waaronder zich de aanvoerder *Neale* bevindt.

— Ook de politie-agenten der hoofdstad laten klagten en eischen hooren; zij klagen dat zij genoodzaakt zijn in uniform ter kerk te gaan en vorderen hooger loon, omdat zij van 21 sh., 18 sh. 4 p. en 16 sh. 7 p. (voor de drie klassen van agenten) 's weeks niet kunnen bestaan bij het stijgen van alle levensbenoodigdheden, te meer, dewijl een gedeelte van hun loon voor een weduwenfonds wordt afgezonderd. Een 30tal politiedienaren hebben reeds geweigerd dienst te doen.

— Naar luid van berigten uit China tot den 14den Mei, was de stad Nanking door de rebellen bezet, die haar in staat van tegenweer bragten; zij hebben ook Chinkiang bemagtigd. De geheele linie der rivier tusschen de beide steden wordt in volkomen staat van verdediging gesteld, en men zeide, dat de rebellen slechts op versterking wachtende waren, om op Peking aan te rukken. In de omstreken van Nanking heerschte volslagen wanorde en regeringloosheid. In weerwil van dit alles hadden de keizerlijke troepen den moed niet verloren; nemende zij krachtdadige maatregelen om den opstand het hoofd te bieden en de insurgenten terug te drijven, tot welk einde zij zich verscheidene schepen hadden aangeschaft. — De Britsche gevolmagtigde, sir *G. Bonham*, had zich naar Canton begeven, ten einde aan de Chinezen te doen weten, dat de Engelschen zich gedurende den tegenwoordigen burgeroorlog van alle bemoeijing met dien strijd zouden onthouden.

*Van den* 19*den.* Ook Koningin *Victoria* is door de mazelen aangetast. De ziekte heeft echter een' gunstigen loop. Kort na de aankomst van de Koningin op Osborne-house, eiland Wight, openbaarde zich de ziekte bij de doorluchtige lijderes.

### FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Julij.

Eindelijk kent men de zaak, bekend onder den naam van het *roode komplot*, en die den 20sten dezer maand voor de correctionnele politie zal dienen. Eenentwintig personen, waarvan vele afwezig zijn, zijn in deze zaak betrokken. Men merkt onder hen op: *Felix Payat*, *Boichot*, *Caussidière* en *Avril*. De voornaamste tegen hen ingebragte beschuldigingen zijn: deelneming aan een geheim genootschap; verspreiding van geschriften, zonder daartoe verlof bekomen te hebben; aanslagen tegen de constitutie, tegen den eigendom en de regten der familiën; aanzetting van het leger tot ongehoorzaamheid, tot verachting der wetten, tot moord, tot den burgeroorlog; beleediging der godsdienst, enz.

— Het *Journal des Débats* berigt, dat de Paus, ingevolge een sedert kort genomen besluit, den bisschoppen, die de zetels der Katholijke kerk in de Nederlanden moeten bezetten, heeft voorgeschreven, het in bezit nemen derzelve tot nader order te verdagen.

— Men berekent, zegt het *Journ. d. Débats*, dat sedert de ontdekking van goud in Australië, van Augustus 1851 tot op het einde van 1852 in het geheel is gewonnen nagenoeg 500 millioen francs, en men gelooft, dat de provincie Victoria alleen even zooveel in 1853 zal opleveren, hetwelk waarschijnlijk wordt door de opbrengst van het eerste kwartaal, daar er gedurende dat tijdsbestek te Melbourne meer dan 50 millioen francs, naauwelijks de helft van de ware opbrengst, zijn aangegeven.

Indien men hierbij rekent hetgeen Nieuw-Zuid-Wallis en Adelaïde kunnen opleveren, en hoe zeer de opbrengst kan vermeerderen door de 10,000 nieuwe armen, welke nu elke maand bij de vroegere arbeiders gevoegd worden, en eindelijk de 400 millioen *fr.*, welke Californië geregeld oplevert, dan komt men noodwendig tot het resultaat, dat de goudproductie, welke in 1848 naauwelijks 150 millioen over de geheele wereld bedroeg, dit jaar meer dan 1200 millioen zal bedragen en dat zij nog aanzienlijker zal zijn in de volgende jaren en dat dien ten gevolge de depreciatie van het goud onvermijdelijk is.

— Het door sommige bladen verspreide gerucht van het overlijden van *François Arago* is onjuist. Er heeft zich in zijn' toestand integendeel eenige beterschap opgedaan.

— Te Marseille is aangekomen de groot-scherif *Sidi-abd-el-Salam-ben-Sidi-Hagi-el-Arabi el-Ouazan* en gevolg, uit 35 personen bestaande. Deze scherif, wiens gezag in alle Muzelmansche staten wordt erkend, is een afstammeling van *Mahomet* in de regte lijn. Hij gaat ter bedevaart naar Mekka.

— Te Madrid is aangekomen een jonge reus, te Lachar, in de provincie Grenada, geboren. Hij bleef tot zijn 6de jaar van gewone grootte, op zijn 7de begon hij te groeijen en toen hij 14 jaren had bereikt, meette hij reeds 5 voet 2 duim en droeg een zwaren baard. Hij is nu 23 jaren oud en heeft een lengte van bijna 9 voet. Hij is nu tweemaal gehuwd geweest, doch zijne vrouwen leefden slechts kort. Hij is zeer lafhartig en zou zich door een kind laten mishandelen. Hij bemint de vrouwen en den wijn; eet als vijf gewone menschen en loopt zeer snel. Zijne komst te Madrid heeft ten doel een huwelijk met een jong meisje van uitstekende schoonheid.

— De groothertog van Florence heeft het vonnis tegen *Guerazzi* en zijne medebeschuldigden gewezen, in eeuwigdurende ballingschap veranderd.

### BELGIE.

BRUSSEL, 18 Julij.

De werkzaamheden aan de spoorweglijn van Rotterdam naar Antwerpen worden met den meesten ijver voortgezet. De ophooging van den weg van Merxem tot Colmpthout is reeds volbragt, terwijl men met het leggen der bruggen evenzeer met spoed voortgaat.

— De werken van de renbaan voor stierengevechten te St.-Joost-ten-Noode vorderen sterk. De renbaan is in 3 deelen, de logiën, de eerste en de tweede plaatsen. Ze zal wel 15 à 16,000 personen kunnen bevatten, terwijl de bouw alleen kost 100,000 fr. Op den 20sten Augustus zullen de vertooningen beginnen; er worden er maar 5 gegeven. 12 stiervechters of Torreadors worden uit Spanje verwacht. Men zal ook Belgische stieren proberen. De kosten voor al de vertooningen te zamen worden op 400,000 fr. geschat. Zoo als men weet, is alles zoodanig ingerigt, dat er geene bloedstorting te vreezen is.

### NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 19 Julij.

Bij besluit van den 15den dezer, no. 62, heeft Z. M. goedgevonden, HD. kamerheer in gewone dienst, mr. *W. F.* baron *van Doorn van Westcapelle*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag te verleenen uit zijne betrekking van adjunct-commies bij het departement van binnenl. zaken.

— Wij vernemen, dat de zitting van de synode der Nederlandsche Hervormde kerk dit jaar wegens veelvuldige bezigheden meer dan eene maand zal duren. Een voorstel, om in de eerste week van Augustus vacantie te nemen, is met groote meerderheid van stemmen van de hand gewezen.

— Uit het Westland wordt gemeld, dat de zaken aan de

druiven, die in het verloopen jaar zoo veel schade te weeg bragt, zich wederom vertoont.

AMSTERDAM, 19 Julij.

Wij vernemen tot ons leedwezen dat de heer *Raphael Felix*, bij missive uit Brussel, aan den heer burgemeester onzer stad heeft kennis gegeven, dat de ongesteldheid van zijne zuster mlle. *Rachel*, die haar te Maastricht overvallen en belet heeft te Luik hare laatste voorstelling te geven, van dien aard is, dat de heer *Varley*, haar geneesheer, haar den raad gaf onmiddellijk naar Parijs te keeren, om aldaar eene of twee maanden rust te nemen, waaraan door haar wordt gevolg gegeven. Dien ten gevolge kunnen de aangekondigde voorstellingen alhier niet doorgaan.

(Volgens contract moest *Rachel* op deze kunstreis in 34 dagen 30 maal optreden, en ontving zij elken avond voor eene rol in een treurspel 1600 en voor die in een tooneelspel of blijspel 500 francs.)

— Laatstleden Woensdag namiddag heeft te Goes een haan een kind van 1½ à 2 jaren door aanvlieging op den grond geworpen, en zoodanig aan het hoofd verwond, dat men voor deszelfs leven vreest. De haan is onmiddellijk ter dood gebragt en tegen zijnen eigenaar eene aanklagt ingediend.

Iets dergelijks moet in de vorige week te Bommenede hebben plaats gehad, waar het kind gestorven is.

— Uit de Engelsche dagbladen zien wij, dat te Londen de vertaling is aangekondigd van het bij *Gebr. Diederichs* uitgegeven werk: „*De Blindenverzorging benevens de middelen tot hare verbetering*," door dr. *H. M. Duparc*; eene onderscheiding, die slechts zelden aan voortbrengselen van de Nederlandsche pers te beurt valt.

— Wij vernemen uit goede bron, dat de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt alhier, zich, naar aanleiding der bekendmaking van de geneeskundige commissie te Groningen, onledig heeft gehouden met het onderzoeken der bestanddeelen van de verfstof der groen gekleurde papieren gordijnen, thans zoo veelvuldig in gebruik, uit welk onderzoek gebleken is, dat die bestaan uit arsenikzuur en koperoxyde (*arsenas cupricus*), en als zoodanig onder den technischen naam van Sweenfurter groen (groen van Scheele, Weener groen enz.) bekend; zoodat onder gegeven omstandigheden, bij het zoo gemakkelijk afschilferen der drooge verfstof, en vooral bij doorregenen en vochtige lucht, deze als schadelijk voor de gezondheid moeten beschouwd worden.

(*Amsterd. Courant.*)

*Van den 20sten.* Eergisteren avond hield de vereeniging *het Metalen Kruis* alhier eene vergadering, loopplaats *Fransche tuin*, die door ongeveer 70 leden werd bijgewoond. Het geheele getal leden bedraagt reeds 200. Het was er zeer kameraadschappelijk. Met genoegen werd een brief van Z. M. den Koning, wien men kennis van de oprigting der vereeniging gegeven had, gehoord, een brief, die in zeer vleijende bewoordingen Hoogstdeszelfs ingenomenheid met den aard der vereeniging te kennen gaf. Verder werd onder luide acclamatie besloten, Z. M. eerbiedig te verzoeken, of Hoogstdezelve het beschermheerschap dier vereeniging zou willen aanvaarden. Verder werd besloten, dat de leden der vereeniging gezamenlijk een bezoek zouden brengen in het kamp, dat van den 15den Augustus tot den 5den September te Zeyst zal worden gehouden.

ROTTERDAM, 38 Julij.

Gisteren werd alhier, in de kerk der Roomsch-Katholijken van de Klerezy in den Oppert, de zeer eerw. heer *Hermanus Heykamp*, pastoor dezer gemeente, met de gebruikelijke plegtigheden gewijd tot bisschop van Deventer. De hoogwaardige heer *J. van Santen*, aartsbisschop der Klerezy van Utrecht, verrigtte de wijding, bijgestaan door den hoogw. heer *H. J. van Buul*, bisschop der Klerezy van Haarlem, en door eene talrijke geestelijkheid.

LEEUWARDEN, 18 Julij.

Onder begunstiging van het schoonste weder en bijgewoond door eene groote menigte volks, had heden namiddag alhier de gewone harddraverij bij gelegenheid der kermis plaats. De prijs, bestaande in eene fraaije zilveren koffijvaas, werd behaald door den heer *A. R. de Boer*, te Workum, met een bruin langstaart ruin (*David*), bereden door *P. de Boer*; terwijl de premie, zijnde eene fraaije zilveren tafel-tabaksdoos, ten deel viel aan den heer *D. J. van der Leij*, te Vrouwen-Parochie, met een zwart langstaart ruin (*de Deugd*), bereden door den eigenaar.

ASSEN, 20 Julij.

In de vergadering der staten van den 15den laatstl., is met 20 tegen 14 stemmen besloten, het bestuur der Drentsche kanaal-maatschappij, in antwoord op zijn adres, te kennen te geven, dat de provincie ongezind is tot de verlangde wijziging der statuten mede te werken. Vervolgens is met voorstel van den heer mr. *H. H. A. Sluis* met 27 tegen 4 stemmen aangenomen, n.l., dat de staten aan de Dr. kanaal-maats. voorstelle verlenging van den tijd van concessie voor het doortrekken van het Hoogeveensche kanaal in de Noord- en Zuidbarger veenen voor een jaar, verlenging voor 10 jaar van den tijd voor de beide zijtakken naar Beilen en Coevorden, mits de provincie het nog onbetaalde gedeelte van het jaarlijksch subsidie niet verder noodig hebbe te betalen en er eene schadevergoeding door gemelde maatsch. aan Dalen worde verstrekt, terwijl het een en ander wordt gerekend te zijn vervallen, bij niet aanneming van de zijde der maats. vóór den 1sten Jan. 1854. Hierna is de zomer-vergadering, met eene toespraak door den voorzitter, in naam des Konings gesloten.

— Ter verkiezing der leden van den gemeenteraad alhier, in plaats van de uitvallende leden *A. Stoker*, *H. Remmelts* en mr. *J. Cohen*, hebben gisteren van de 207 kiesgeregtigden slechts 108 stembriefjes ingeleverd. De aftredenden zijn alle *herkozen*.

— Men meldt ons, dat de kerkbesturen der Israël. gemeenten in deze provincie ter ressortale vergadering, den 11den dezer te Meppel gehouden, geprotesteerd hebben tegen de handelingen der hoofdkerk aldaar, bijzonder met betrekking tot den omslag van het rabbinale quotum, hetwelk voor de onderscheidene gemeenten ver boven het bereik harer financiële krachten is opgevoerd, in strijd met vroeger gedane beloften en aangegane verbindtenissen. Het bestuur der ringkerk Hoogeveen heeft zijne klagten diensaangaande ter kennis van Z. Exc. den minister van eeredienst en van de hoofdcommissie tot de zaken der Israëlieten te 's Hage gebragt en bij monde van zijnen voorzitter, den heer Commissaris des Konings in dit gewest, verzocht, tot herstel van de willekeurige handelingen der hoofdsynagoge te willen medewerken; welk verzoek ook namens de gemeenten te Smilde, Koevorden en Dwingelo is gedaan.

— Wij ontvangen tot ons leedwezen, zoowel van hier als van andere plaatsen, berigten aangaande het ontstaan der aardappelziekte, die zich ook reeds aan den knol heeft gepenbaard.

GRONINGEN, 21 Julij.

Bij besluit van den Commissaris des Konings, van gisteren, is bepaald, dat de nog bestaande kring van besmetting der longziekte voor den stal van K. K. NIEHOFF, kastelein te Ten Boer, is opgeheven, doordien aldaar gedurende den afgeloopen termijn van vier maanden geene gevallen van longziekte zijn waargenomen.

— Wij zijn in staat gesteld te kunnen mededeelen, dat de deelneming van particulieren in de gasverlichting in deze stad aanvankelijk goed opneemt. Reeds hebben op heden, den 3den dag na de daarvan gepubliceerde notificatie van burg. en wethouders, 33 personen ter stads secretarij de schriftelijke verklaring afgelegd, dat zij voornemens zijn hunne huizen, fabrijken, enz. met gas te verlichten. Groote deels zijn dat winkeliers in onderscheidene straten en in bijna alle rigtingen der stad. Ook heeft men reeds besloten de Akerk en het Pepergasthuis met gas te verlichten.

— Dingsdag middag l.l., tusschen twaalf en een uur, heerschte andermaal boven deze stad een onweder, vergezeld van een' zwaren stortregen. In de nabijheid van Hoogkerk is een paard van den landbouwer BUIST in de weide gedood en zijn op geen paar andere plaatsen een paard, twee koeijen en twee schapen door den bliksem getroffen, tegen den grond geworpen, doch zonder letsel er afgekomen.

— Het *Provinciaal Blad* no. 81 bevat eene circulaire van den Commissaris des Konings, d. d. 16den Julij 1853, no. 5, nopens het aanleggen en bijhouden van nieuwe registers van verlofgangers der nationale militie, volgens model litt. I. I.

— Men meldt ons uit *Grijpskerk*, den 20sten Julij, het volgende: „Op Zondag l.l. den 17den dezer, werd alhier in de kerk der Hervormden, eene repetitie gehouden door 130 zangers, allen leden van de zangvereenigingen te Grijpskerk, Visvliet, Niezijl, Pieterzijl, Kommerzijl, Niehove, Enumatil en Sebaldeburen. Het doel dezer bijeenkomst was, om zich in de gezangen te oefenen, die op het zangfeest te Zuidhorn, den 17den Augustus, zullen worden uitgevoerd. Men verneemt dat eene dergelijke repetitie op Zondag e.k. in de gemeenten Marum en de Leek zal plaats hebben. Voor de goede uitvoering der stukken op het zangfeest, zijn zulke bijeenkomsten zeer aan te bevelen, en ook om den lust voor de schoone zangkunst meer en meer aan te wakkeren, want de overgroote menigte, die bij zulke gelegenheden als toehoorders opkomen, doet vermoeden, dat men meer en meer prijs begint te stellen op schoone gezangen, zoodat daardoor het uitzigt wordt geopend, dat langzamerhand de zedelooze straatdeuntjes zullen verdwijnen."

Daaromtrent berigt men ons uit Visvliet, den 20sten Julij: „Het zangfeest, dat de vereeniging Westerkwartier dit jaar denkt te geven, is bepaald op Woensdag den 17den Augustus eerstk., op het land van den kastelein HOVEN, te *Zuidhorn*. Men is reeds bezig om de zangers en zangeressen, — 600 à 800 worden te gemoet gezien, zoo het weder geen hindernis te weeg brengt, — voor de uitvoering der stukken in eene tent te kunnen doen plaats nemen; terwijl het uitzigt geopend is, met eigen personeel den zang door instrumentale muzijk afwisseling te geven."

— Ten vervolge op en in verband met hetgeen dezer dagen betrekkelijk de nieuwe aanvraag om concessie tot den aanleg van den Noorderspoorweg werd medegedeeld, meent de *Amsterd. Courant* op goeden grond in staat gesteld te zijn het volgende te kunnen mededeelen:

De lijn zoude getrokken worden door Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel en Gelderland, ter verbinding dier provinciën met Noord-Duitschland. Van Harlingen langs Franeker, Leeuwarden, Groningen, Winschoten, en van daar tot de Hannoversche grenzen, ter aansluiting aan den spoorweg, die in dat rijk hoogst waarschijnlijk van Harburg, langs Bremen, Oldenburg en Leer, zal worden aangelegd.

Van Groningen langs Assen, Zwolle, Raalte, Deventer, (met eene brug ten noorden dier stad over den IJssel) langs Zutphen naar Arnhem.

Van Raalte langs Almelo en Oldenzaal, tot de Hannoversche grens ter aansluiting aan eene van Emden langs Leer, Lingen, over de Eems naar Munster aan te leggen spoorweg.

De aanvraag eindelijk tot daarstelling van bovengenoemde belangrijke werken zoude gedaan zijn door den heer RUYSSENAERS, directeur van den thans volbragten onderzeeschen telegraaf, en den heer DE LEEUW, kapitein-ingenieur, beide wonende te 's Hage.

---

**UITSLAG DER VERKIEZINGEN TOT LEDEN DER GEMEENTERADEN IN DEZE PROVINCIE.**

***Groningen.*** Van de 1718 kiezers hebben slechts 784 hunne stembriefjes ingeleverd, waarvan 2 van onwaarde, zoodat de volstrekte meerderheid was 392. Van deze waren uitgebragt op de heeren: mr. G. W. H. Baron VAN IMHOFF 591 stemmen, jhr. mr. J. W. QUINTUS 589, mr. P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH 585, mr. B. WICHERS 562, H. B. ONNES 508, W. J. ROELFSEMA 496, mr. W. DE SITTER 475, mr. J. J. CREMERS 456, zoodat gemelde 8 afgetredende raadsleden allen zijn herkozen.

Nog vereenigden een aantal stemmen op zich de heeren: K. MESDAG 256, mr. A. MODDERMAN 181, mr. W. WOLTHERS 171, mr. B. D. H. TELLEGEN 30, jhr. mr. T. J. VAN IDDEKINGE 24, mr. J. H. GEERTSEMA 23, dr. L. ALI COHEN 19, mr. H. O. FEITH 18, A. DE MONCHY 18, W. WOUTERS 16, jhr. mr. O. Q. I. J. VAN SWINDEREN 16, jhr. mr. M. BACKER 16, jhr. mr. P. POLMAN GRUIJS 13, jhr. mr. M. A. DE SAVORNIN LOHMAN 12 en mr. I. L. SCHAAP 12.

(Reeds Woensdag avond aan de geabonneerden in de stad medegedeeld).

***Adaard.*** Aftredende leden: K. J. BAKKER en J. G. DATEMA. Aantal kiezers 116. Uitgebragte stemmen 55, waarvan op J. G. DATEMA 30, en dus herkozen; op K. J. BAKKER 18 en J. R. DE BOER 11 stemmen, tusschen wie herstemming zal plaats hebben.

***Appingedam.*** Aftredende leden: D. FOKKENS, E. J. MULDER, mr. L. J. VOS en W. HOUWING. Het getal kiezers bedraagt 228, hiervan zijn stembriefjes ingekomen 142, volstrekte meerderheid 72. Uitgebragt op W. HOUWING 123, D. FOKKENS 84 en mr. L. J. VOS 74 stemmen, welke alzoo de volstrekte meerderheid hebben verkregen en dus zijn *herkozen*; voorts op: E. J. MULDER 70, E. TAKENS en M. J. VELTMAN ieder 50, tusschen wie eene herstemming zal moeten plaats hebben, en V. E. HAVER 45 stemmen; de overige stemmen waren verdeeld.

***Baflo.*** Uitgebragte geldige stemmen 32. Herkozen de heeren J. S. BRUINS met 27, en J. RITSEMA, J.z., met 28 stemmen.

***Beerta.*** Verkozen: C. ONNES, te Beerta (afgetreden lid) en L. K. SIJPKES, te N.-Beerta; herstemming tusschen H. J. MEIJER en K. BROUWER, beide te N.-Beerta.

***Bedum.*** Aftredende leden: H. KLUGKIST, H. J. NIENHUIS en J. W. WOLTERS. Door de 252 kiezers zijn ingebragt 112 stembriefjes, waarvan een van onwaarde. Volstrekte meerderheid dus 57. Hiervan hebben bekomen: H. KLUGKIST, landb. te Bedum, 84 stemmen; H. J. NIENHUIS, landb. te Zuidwolde, 48; F. P. HAVERKAMP, landb. te Bedum, 30; J. W. WOLTERS, landb. te Zuidwolde, 27; B. C. STUIVENGA, landb. te Onderdendam, 24; mr. A. J. v. ROIJEN, notaris te Onderdendam, 18; A. P. v. DIJKEN, landb. te Bedum, 13; A. H. AALFS, landb. te Zuidwolde, 13; H. J. BOUWMAN, landb. te Bedum, 10. Alzoo met meerderheid van stemmen op nieuw benoemd het lid H. KLUGKIST, terwijl eene herstemming zal moeten plaats hebben tusschen H. J. NIENHUIS, F. P. HAVERKAMP, J. W. WOLTERS en B. C. STUIVENGA.

***Bierum.*** Getal kiezers 187. Ingebragte briefjes 109, alle van waarde. Volstrekte meerderheid 55. Uitgebragt op H. T. SEBENS, te Spijk, 94 st.; H. J. v. D. VEEN, te Spijk, 90; H. L. NIENHUIS, te Godlinze, 65, alle drie aftredende leden, en G. M. DOORNBOS, te Holwierde, 57 stemmen, en alzoo gekozen. — Verder zijn uitgebragt op P. W. WIERTSEMA, te Bierum (aftredend lid), 37; P. H. DIJKSTERHUIS, te Spijk, 15, en K. K. HOFSTEE, te Holwierda, 10 stemmen, en de overigen op onderscheidene personen verdeeld.

***Delfzijl.*** Aftredende leden: H. J. BOLHUIS, K. H. KEIJER en J. A. DE BOER. Ingekomen stembriefjes 145, volstrekte meerderheid 73, hiervan zijn uitgebragt op H. J. BOLHUIS 87, dr. J. SMIT 82, F. J. VAN DELDEN 75, K. H. KEIJER 60, J. A. DE BOER 55 en J. P. TOXOPEUS 53 stemmen. De drie eerstgenoemden zijn dus bij volstrekte meerderheid verkozen.

***Finsterwolde.*** Ingekomen stembriefjes 52, volstrekte meerderheid 27. Uitgebragte stemmen op ENGEL MUNTINGA 35, op KRIEN K. NIEBORG 27, OKKO T. NIEBORG 24, KARSIEN H. BROUWER 21, J. T. HOMMES 15 en G. B. HEDDEMA 13, op onderscheidene personen minder dan 4 stemmen. Herstemming over OKKO T. NIEBORG en KARSSIEN H. BROUWER.

***Grijpskerk.*** Aftredende leden: IWE BERGHUIS en dr. G. HEMSING. Ingekomen stembriefjes 61, waarvan in 't geheel op 22 personen stemmen zijn uitgebragt: op dr. G. HEMSING 28, E. VAN DELLEN 23, I. BERGHUIS 17, DJURRE PIETERS TEENSTRA 19 stemmen, over welke vier personen eene herstemming zal plaats hebben.

***Grootegast.*** Uitgebragte geldige stemmen 70. Verkozen de heeren J. HAVINGA, burgem., en J. A. GRASLANDER, weth., beide te Grootegast. — Herstemming tusschen de heeren L. S. WELT, pelmolenaar te Stroobos, en R. H. DE HAAN, landbouwer te Opende.

***Hoogkerk.*** 45 stembiljetten ingeleverd. Er waren geene van onwaarde. De volstrekte meerderheid was alzoo 24. Herkozen zijn de heeren L. J. STRATINGH, burgem., met 28, en H. M. HOEKSEMA, met 26 stemmen.

***Hoogezand.*** Aftredende leden: mr. M. J. TER HASEBORG, L. BOERSMA en J. U. VAN DER WERF, die alszoodanig herkozen zijn.

***Kantens.*** Aftredende leden: J. T. FLAAM en P. K. WESTERHUIS. Aantal kiezers 136. Ingekomen stembriefjes 55. Herkozen J. F. FLAAM met 47 stemmen, en J. K. VENHUIZEN, landbouwer te Rottum, met 28 stemmen verkozen.

***Leek.*** 58 ingekomen geldige stembriefjes, waarvan J. ZUIDERHOEK, oud lid, 48 stemmen, dus herkozen; W. H. POOL, oud lid, 29; P. NANNINGA, oud lid, 26; J. S. VEENSTRA, oud lid, 23; K. B. HOFSTEE, 23; G. J. REITSMA, 21; M. DE BOER, 18; zoodat er eene herstemming moet plaats hebben tusschen de zes laatstgenoemden.

***Middelstum.*** Aftredende leden A. P. ZUIDHOF en S. HUIZINGA. Aantal kiezers 129. Ingekomen stembriefjes 65, waaronder 1 van onwaarde. Herkozen: A. P. ZUIDHOF met 35, en T. S. HUIZINGA met 34 stemmen.

***Muntendam.*** Ingekomen 34 geldige stembriefjes. Mr. G. NAUTA kreeg 27 en H. J. SWART 24 stemmen; beide aftredende leden zijn dus herbenoemd.

***Nieuwolda.*** Aftredende leden: N. A. KAMMINGA en F. C. FOCKENS. Getal kiezers 89, ingekomen briefjes 58. Herkozen: N. A. KAMMINGA met 43, met F. C. FOCKENS met 28 stemmen.

***Noordbroek.*** Aftredende leden: A. J. BOS en T. BOELEMA. Herkozen: A. J. BOS; herstemming tusschen T. L. BOELEMA, S. REINDERS en S. E. BUITENMAN, op welke beide laatsten een gelijk getal stemmen is uitgebragt.

***Onstwedde.*** Aftredende leden: G. H. MIGCHELS en H. A. HILVERS, J. G. HUIGES. Ingekomen stembriefjes 36. Herkozen: G. H. MIGCHELS, met 29 stemmen. Herstemming tusschen: HINDRIK VAN DER BORGH 17, HISKE AIKES HILVERS 16, JAN HINDRIKS HIDS 16 en JAN GEERTS HUIGES 13 stemmen.

***N. Pekela.*** Ingekomen biljetten 110. Volstrekte meerderheid 56. Uitgebragte stemmen: op K. M. BROUWER 92, H. W. HORLINGS 54, K. H. KOSTER 52, W. B. BOTJES 41 en F. D. GREVEN 19 stemmen. Alzoo herkozen K. M. BROUWER, herstemming over de vier overigen.

***Sappemeer.*** Voor de gewone aftreding 82 stembriefjes ingeleverd; herkozen de heeren O. OVING, met 75; D. ROMKES, met 69, D. G. BOERMA, met 55 en J. K. MULDER, met 51 stemmen. — Voor de buitengewone vacature, ontstaan door het nemen van ontslag van den heer H. BOER, waren 79 geldige stembriefjes; hiervoor heeft niemand de volstrekte meerderheid verkregen; herstemming moet plaats hebben tusschen de heeren L. J. BENES en T. J. SWIERS.

***Scheemda.*** Ingeleverd door 165 kiezers 68 stembriefjes. Hiervan zijn uitgebragt op de heeren mr. H. PICCARDT 61 stemmen; K. W. SIJPKENS 60; S. S. DALLINGA 51, en S. H. VAN HOUTEN 53, die aldus tot leden van den raad zijn herkozen.

***Slochteren.*** Wegens de gewone aftreding der heeren H. G. MAATHUIS, N. DIJKHUIZEN, N. TH. WILDEMAN en H. K. BOERSEMA, en wegens het bedanken als leden van den raad, van P. J. JURRSEMA, J. W. WOLTEMA en E. M. R. HUISMAN. Uitgebragte stemmen 133: H. G. MAATHUIS, 130 stemmen; H. K. BOERSEMA 112; N. DIJKHUIZEN 108, en N. TH. WILDEMAN 109.

Voor de buitengewone aftreding is benoemd H. W. HEMMES, te *Siddeburen*, met 92 stemmen; terwijl er eene herstemming moet plaats hebben tusschen K. A. DOORNBOS, met 50, en J. S. MULDERS, met 35 stemmen, beide te *Siddeburen*. Voor de tweede buitengewone aftreding verkozen H. H. COCK, landbouwer te *Kolham*, met 65 stemmen.

***Ten Boer.*** Uitgebragte stemmen 80. Op J. T. HOFMAN, weth. te Woltersum, 38 stemmen; P. B. BOLT, te Sint Annen, 38; L. K. BOUWMAN, te Thesinge, 25; H. G. TUINENGA, te Wittewierum, 22; J. J. TIMMER, te Thesinge, 22; R. T. VAN BRUGGEN, te Thesinge, 18; E. J. RITSEMA, te St. Annen, 16; T. J. BOLHUIS, te Ten Boer, 15, en S. H. DIJK, te Thesinge, 15 stemmen, over welke negen personen dus eene herstemming moet plaats hebben.

***Termunten.*** Aantal kiezers 132, ingekomen stembriefjes 88. Herkozen: J. G. TOXOPEUS met 83 stemmen, H. H. BOERMA 46 stemmen. Herstemming tusschen dr. J. G. KNIJPENGA, die 42, en H. T. BOS (aftredend lid), die 37 stemmen bekwam.

***Ulrum.*** Aftredende leden T. J. VAN DER LEY en J. T. BOS. Aantal kiezers 104. Ingekomen stembriefjes 74, volstrekte meerderheid 38. Herkozen J. T. BOS met 66, TH. JOH. V. D. LEY met 40 stemmen. Nog uitgebragt op K. H. SCHUT 30 stemmen.

***Vlagtwedde.*** Aftredende leden: W. A. VAN HATEREN en E. J. SMITH. Ingekomen stembriefjes 49. Herstemming tusschen: EBBE JANS SMITH 22, WILLEM ALBERTS VAN HATEREN 16, BERNARDUS EGGES DIJKHUIZEN 13 en SCHOLTE JACOBS TRENNING 12 stemmen.

***Winschoten.*** Ingekomen stembriefjes 106. Verkozen D. MULDER met 59 stemmen. Herstemming tusschen mr. R. DE SITTER met 42, JAN TAKENS 37, A. E. STEENMAN H.z. 34 en F. R. FOLKERS met 30 stemmen. De keuze liep over 31 personen.

***Warffum.*** Ingekomen 39 stembriefjes. Uitgebragte stemmen: op J. J. BOUWMAN, (oud-lid), 17; dr. R. WESTERHOFF, (idem), 11; J. ARKEMA, oud-burgemeester, 10, en H. W. WILLEMSEN, oud-assessor, 8, tusschen wie dus eene herstemming zal moeten plaats hebben.

***Wildervank.*** Ingekomen stembriefjes 70. Niemand verkreeg de volstrekte meerderheid. Herstemming tusschen de vier aftredende leden: H. C. BUNING, P. J. MUNNEKE BOER, IPE GEERTS DIJK, WILLEM R. PANMAN, en JOH. VAN DER TUUK, TJAKKE T. SCHURINGA, E. A. VENINGA en A. J. KNOPPIEN, die de meeste stemmen verkregen.

***Winsum.*** Aftredende leden: P. W. BOSCH en A. M. SMIT. Aantal kiezers 120. Ingekomen stembriefjes 60, waarvan zijn uitgebragt op mr. SICHTERMAN VAN DE BRAKE 33 stemmen, alzoo met meerderheid gekozen; voorts P. W. BOSCH 27, A. M. SMIT 15, mr. J. F. FEISSER 12 en dr. G. H. JANSSONIUS 9 stemmen.

***'t Zandt.*** Aftredende leden: E. E. CLEVERINGA, burgemeester, en G. L. BUREMA, welke laatste zich niet weder verkiesbaar had gesteld. Ingekomen 64 stembriefjes; van onwaarde geene; meerderheid 33. Uitgebragte stemmen: de heeren E. E. CLEVERINGA 50, J. M. NIEVEEN 19, J. G. BUREMA 17, JURJEN E. HUIZINGA 15, terwijl de overige stemmen van 4, 3 en 1 stem op andere personen waren uitgebragt. Herkozen de heer E. E. CLEVERINGA. Herstemming tusschen J. M. NIEVEEN en J. G. BUREMA.

***Zuidhorn.*** Aftredende leden: W. K. TOGTEMA en J. HOMAN. Aantal kiezers 112. Ingekomen briefjes 38, waarvan 1 van onwaarde. Uitgebragte stemmen: op Ws. K. TOGTEMA 28 en JAC. HOMAN 19 stemmen, zoodat beide herkozen zijn. De overige stemmen waren verdeeld als volgt: J. HORA BUMA 7, dr. M. POPTA 4, dr. G. A. MEDER, G. K. TOGTEMA, H. WIERINGA, mr. H. G. ABRESCH ieder twee stemmen, en C. E. BARLINCKHOFF, J. HERRES, M. HOMAN, J. J. MULDER, A. F. VAN WIERDEN, L. HOMAN, J. E. TILLEMA en J. W. BAKKER ééne stem.

---

**DIPLOMATIEKE STUKKEN betrekkelijk de herstelling der bisschoppelijke hierarchie tusschen de Regering en het Hof van Rome gewisseld.**

Dezer dagen zijn aan de leden der Tweede Kamer medegedeeld de laatstelijk met het hof van Rome gewisselde diplomatieke bescheiden, waarvan wij hier een uittreksel mededeelen.

No. 1. Nota van den Nederlandschen gezant bij den Pauselijken Stoel aan den kardinaal, secretaris van staat, den 10den Mei ingediend. — In deze nota beklaagt zich de gezant, namens zijne regering, over den inhoud der bekende allocutie, en protesteert hij, met al den eerbied, dien hij den H. V. toedraagt, tegen hetgeen daarin voorkomt, als kwetsend voor de eer der natie en de geschiedkundige herinneringen, welke dierbaar zijn aan het Hoofd van den Staat en aan de meerderheid der bevolking; — en tegen de talrijke onnauwkeurigheden, betreffende de daarin voorkomende geschiedkundige feiten.

De gezant heeft verder de Pauselijke Regering doen opmerken, dat de Grondwet geene uitdrukkelijke melding maakt van de organisatie der kerkgenootschappen, maar wel de vrije uitoefening der godsdiensten bekrachtigt, tegelijk met den pligt, om aan de wetten van den Staat te gehoorzamen, en de verpligting van het Hoofd van den Staat, om te waken dat de uitoefening eener godsdienst de orde en de openbare veiligheid niet verstore, en alle gezindheden gelijkelijk beschermd worden; — dat de Regering het noodig acht, daaraan te herinneren, omdat deze of gene maatregel, ter zake van den vorm, zoo gevaarlijk zoude kunnen worden voor de instandhouding der openbare rust, dat de Regering genoodzaakt zou wezen om tusschen beiden te treden — en dat de Koning met de kalmte en met de onpartijdigheid, die door den aard en het gewigt van het onderwerp vereischt worden, in overweging zal nemen al hetgeen is voorgevallen, ten einde er op te pas-

een hetgeen de bepalingen van de grondwet en de zorg voor de openbare rust voorschrijven.

Verder is inlichting verlangd nopens den door de prelaten af te leggen eed, en omtrent de wijzigingen, die daarin zijn, of zouden kunnen worden gebragt, in de landen, welke eene gemengde bevolking bevat; — en nopens de mogelijkheid en het nut, in het belang der Katholijke bevolking zelve, van eenige verandering in de bisschoppelijke hierarchie, vooral met betrekking tot de werkelijke oprigting der zetels in steden als Utrecht en Haarlem, in welke de groote meerderheid der bevolking niet Katholijk is, en het alzoo wenschelijk kan worden geacht, om, tot behoud van vrede en eendragt, geene gevoelens te kwetsen, al ware dit zelfs in de oogen van Z. H. een oud vooroordeel, maar juist daarom te meer ingeworteld.

2. Nota van den pauselijken internuntius, den heer *Belgrado*, van den 29sten Mei, ten geleide van de formulieren van de eeden, door de uitverkorenen tot de zetels der hoofdkerken in Nederland en door de prelaten van het koningrijk, vóór derzelver consecratie in het vervolg af te leggen.

3. Nota van den minister van buitenlandsche zaken, van den 1sten Junij, de goede ontvangst bevestigende der nota van den internuntius, d.d. 29sten Mei j.l., waarbij waren gevoegd afschriften van het formulier van den canoniken eed, en verzoekende te worden in kennis gesteld met den eed, die voor den zich noemenden aartsbisschop en bisschoppen van Nederland reeds is afgelegd.

4. Nota van den pauselijken internuntius van den 4den Junij, daarbij te kennen gevende, dat door de reeds gewijde bisschoppen de gewone eed is afgelegd, die is vervat in het pontificale romanum van *Clemens VIII*, en *Urbanus VIII*.

(Het formulier van dezen eed komt nagenoeg overeen met dien, welke in het vervolg door de bisschoppen van Nederland zal worden afgelegd, met dit onderscheid, dat in het nieuwe formulier is weggelaten de zinsnede: „ik zal de ketters, scheurmakers en tegenstanders (haereticos, schismaticos et rebelles) van gezegden Onzen Heer of zijne bovengenoemde opvolgers, zooveel in mijn vermogen is, vervolgen en bestrijden," en een paar anderen van minder aanbelang.)

5. Nota van den minister van buitenlandsche zaken van den 6den Junij, waarbij van den pauselijken internuntius het antwoord wordt gevraagd op de nota van den Nederlandschen gezant van den 10den Mei, welk antwoord bereids gegeven was bij:

6. Nota van den 1sten Junij van den kardinaal *Antonelli* aan den Nederlandschen gezant te Rome. In deze reeds vroeger bekend gemaakte nota beroept de kardinaal zich op den inhoud van de nota van den 24sten Maart 1852, van den toenmaligen minister van buitenlandsche zaken, als bevattende de onbepaalde verklaring, dat niets de vrije organisatie van de R. K. Kerk in Nederland kon verhinderen, ter zake van het beginsel der Grondwet, 't welk aan elke gezindheid de bevoegdheid toekent, om daarin vrijelijk te voorzien; — en verklaart hij verder, dat hij zich niet kon voorstellen, dat het gebruik, 't welk de Katholijke Kerk in Nederland heeft gemaakt van een haar toegekend regt, immer eenigen gevaarlijken invloed zoude kunnen hebben op het behoud der openbare orde; — dat het geenszins in den geest ligt van den H. Stoel, zich met het binnenlandsche bestuur der Nederlanden te willen bemoeijen; — dat de onafhankelijkheid der regeringen steeds door denzelven wordt geëerbiedigd; dat, wat betreft den bisschoppelijken eed, deze den prelaten inderdaad alleen de verpligting oplegt, om de gezonde kerkleer te handhaven, door vermaningen en andere zedelijke middelen, en te waken voor verleiding van de geloovigen, aan hunne zorg toevertrouwd; — maar dat het de gewoonte is geweest, om dien eed, zoo veel mogelijk, naar tijd en omstandigheden te wijzigen, en dat daarin ook voor de bisschoppen der in Nederland herstelde kerken zal worden voorzien.

7. Nota van den Nederlandschen gezant van den 27sten Junij aan de pauselijke Regering. In deze nota wordt verklaard, dat het Bewind van Nederland geenszins wenscht de heeling te bemoeijelijken van de, zeker in strijd met de bedoeling van den H. V., geslagen wonde; — dat het derhalve het voorbeeld der allocutie niet zal volgen, maar zich bepalen tot de herhaling van het protest, en dit wel te eerder, daar het zich gelukkig rekent, de over 't algemeen verzoenende bewoordingen van het antwoord des kardinaals te erkennen, en tevens in verscheidene zinsneden den waarborg van een opregt verlangen, om in 't vervolg elk misverstand te doen ophouden en verhoeden.

In deze nota worden de beginselen blootgelegd, welke de Nederlandsche Regering na rijp beraad als waar heeft erkend, en de gedragslijn, welke zij zich heeft afgebakend, en zulks met te meer genoegen, omdat zij vertrouwt, dat daardoor de betrekking des Konings tot Z. H. gemakkelijk zal worden gemaakt, en Zr. Ms. onderdanen, wat de uitoefening hunner eeredienst betreft, eene volledige vrijheid zullen hebben, door niets anders omschreven, dan door de bepaling der grondwet des lands, terwijl tevens aan de Regering die vrijheid zal zijn verzekerd, in den kring van hare regten en pligten, welke bij de grondwet is voorgeschreven.

Na te hebben doen opmerken, dat, welke ook de inhoud moge wezen van de nota van den 24sten Maart 1852 van een' der ministers, dergelijke nota nimmer de kracht kan hebben van eene goedgekeurde overeenkomst, wordt in de onderwerpelijke nota aangemerkt, dat, in die van den 10den Mei niet wordt getwijfeld, of, daar de grondwet de vrije uitoefening van elke godsdienst veroorlooft, ook de inwendige organisatie der gezindheden vrijelijk aan dezelve moet worden overgelaten; maar dat dergelijk regt niet met even zoovele woorden in de genoemde grondwet is vermeld. De Regering verklaart, dat zij deze zoo moeijelijke als teedere aangelegenheid rijpelijk overwogen, en haar besluit deswege genomen heeft; — dat zij dit besluit aan den H. V. wenscht kenbaar te maken, eenig en alleen, om daardoor een vernieuwd blijk te geven van hare achting voor Z. H., en met het vertrouwen, dat de H. V. zelf overtuigd is, dat, zoo aan de eene zijde de Koning der Nederlanden noch het regt, noch de begeerte heeft, om zich met het godsdienstig geloof zijner onderdanen te moeijen, of met de vrije belijdenis hunner eeredienst, zoodanig, dat zij daarover in briefwisseling kunnen treden met den geëerbiedigden persoon, dien zij als hun geestelijk opperhoofd erkennen, — ook geen vreemdeling het regt heeft, om in hunnen naam op te treden en voorwaarden of eischen te doen.

Met dergelijk voorbehoud, en met zoodanig inzigt, verklaart de Regering, dat de wet van Germinal van het jaar X, welke nog verbindende is, noodwendig moet worden vervangen door eene andere wet, alvorens gevolg te kunnen geven aan de organisatie van eenig kerkgenootschap, in den vrijgevigen zin der Grondwet; — dat deze wet in geenerhande wijze de vrije uitoefening der Godsdienst moet kunnen belemmeren, in alles wat niet naar buiten werkt, en niet tot het regt van den Staat behoort, behoudens de noodige maatregelen, in het belang van orde en rust; — dat *derhalve de organisatie der bisschoppelijke hierarchie in Nederland niet kan worden beschouwd als eene gebeurde zaak (fait accompli)*, omdat men tot dusverre daarin slechts *van ééne zijde* is werkzaam geweest; — dat, nadat de wet, welke zulks zal veroorloven, zal zijn goedgekeurd, de Nederlandsche Regering zal kunnen erkennen en in gemeenschap komen met de Katholijke prelaten, onder de nieuwe titels, welke hun in hun kerkgenootschap zullen worden verleend, en door de wet zullen worden veroorloofd, voor de burgerlijke betrekking, welke noodwendig bestaat tusschen den Staat en de onderscheidene godsdienstige genootschappen.

De Regering verklaart, met genoegen te hebben vernomen, dat in den af te leggen eed wijziging zal worden gebragt en wel in dat gedeelte, hetwelk bekommering kon opwekken. Zij meent echter, dat het door den internuntius opgegeven laatste formulier nog moeijelijkheden zoude kunnen opleveren, welke zij hoopt, dat de H. Stoel zal weten te vermijden, en doet opmerken, dat in die nieuwe formulier is opgenomen de zinsnede, die, volgens een besluit van den H. S. van Junij 1791, ten aanzien van de Iersche aartsbisschoppen is aangenomen, en waarin bepaaldelijk gewaagd wordt van de verschuldigde trouw aan den Souverein des lands en deszelfs wettige opvolgers.

Wat betreft de plaatsen, in welke de bisschoppelijke zetels zouden behooren te worden gevestigd, meent de Regering, dat zij, meer dan iemand anders, bevoegd is om te beoordeelen wat de openbare rust zou kunnen benadeelen, maar, in elk geval, de bedachtzaamheid van den H. S. op prijs stelt, met reeds dadelijk aan de aangewezene prelaten eene zekere ruimte toe te kennen, betreffende de plaats van hun verblijf, indien zij dit voorzigtigheidshalve elders dan in de hoofdplaats zouden meenen te moeten vestigen.

## Kerk- en Schoolnieuws.

SCHIEDAM, 18 Julij. Door den kerkeraad der Ned. Herv. gem. alhier, is het volgende twaalftal predikanten geformeerd, als: dss. *Steenberg*, te Dirksland; *van Loon*, te Edam; *Nachenius*, te Maassluis; *Oordt*, te Alkmaar; *Diehl*, te Ligtenvoorde; *van Anroij*, te Briels-Nieuwland; *van der Scheer*, te Hoorn; *Hooijkaas Herderschee*, te Nijmegen; *Schuring*, te Rokanje; *van Dijk*, te Nootdorp; *Oolgaart*, te Zwartsluis, en *Baumhauer*, te Geervliet.

– Te Wijhe heeft de kerkeraad, ter vervulling der vacature ontstaan door het vertrek van ds. *W. J. O. Sluiter* naar Dordrecht, het volgende *tweetal* predikanten geformeerd: d.ds. *Oolgaard*, te Zwartsluis, en *van Dijk* te Zevenhuizen, hetwelk aan hh. collatoren ter electie is opgezonden.

– Ds. *J. Drost*, van Almkerk, heeft het beroep naar Hellevoetsluis aangenomen.

– Te Medemblik is beroepen ds. *C. J. Brutel de la Rivière*, pred. te Grootebroek.

– Z. M. de Koning van België heeft benoemd tot hofprediker ds. *Becker*, pred. te Brussel, welke betrekking door het overlijden van ds. *C. H. Vent* was vacant geworden.

GORREDIJK, 14 Julij. Heden had alhier het examen plaats der kweekelingen van den heer *Stemfoort*, directeur van het onlangs te dezer plaatse opgerigte instituut voor talen en wetenschappen, ter opleiding tot verschillende akademiën. Het onderzoek naar de bekwaamheid der leerlingen, werd bijgewoond door vele ouders en betrekkingen, alsmede door eenige belangstellende plaatsgenooten en vreemdelingen. – Hoewel de cursus van het onderwijs zich slechts tot een half jaar had bepaald, gaven de meeste leerlingen de schoonste blijken van gemaakte vorderingen in de Fransche-, Engelsche- en Duitsche talen, de aardrijkskunde, geschiedenis, reken- en taalkunde; zoodat de ruimste lof mag toegezwaaid worden aan de leerwijze van den heer *Stemfoort*, waardoor in zulk een' korten tijd zulke belangrijke resultaten konden worden verkregen. Wij wenschen dat de inrigting van genoemden heer bij velen verder ruime ondersteuning moge vinden, daar zij zulks allezins waardig is, wegens het degelijke onderwijs, dat er gegeven wordt.

ASSEN. Nadat den 14den en 15den dezer alhier het openbaar examen aan 't gymnasium in de nieuwere talen, wiskunde, oude talen en bijwetenschappen voor de verschillende klassen en afdeelingen had plaats gehad, werd des avonds van den 15den de prijsuitdeeling en de promotie in het concerthuis gehouden. De rector opende de plegtigheid met eene begroeting van curatoren, wier collegie geheel vernieuwd was, en met eene dankbetuiging aan 't bestuur der gemeente. Daarna droegen twee leerlingen, ISAÄK ROESSINGH uit de eerste, en CLAAS NOORDEWIER uit de tweede afdeeling, een eigen opstel voor, de eerste in 't Latijn, *de amore patriae*, de andere in het Fransch, *sur les guerres des Francais en Italie* — 1515.

Hierop deelde de rector aan de navolgende leerlingen de prijzen uit: In de 1ste afdeeling, 4de klasse, *J. Roessingh*, van Haren, voor de oude en de nieuwere talen; in de 3de *P. Dibbits*, van Assen, voor de oude, en *IJ. Oosterlo*, van Dokkum, voor de nieuwere talen; in de 2de klasse, 1ste orde, *J. A. C. Willinge*, van Emmen, voor de oude, en *H. J. Nassau Noordewier*, van Assen, voor de nieuwere talen; in de 2de klasse, 1ste orde, *H. Dons*, van Pieterburen, voor de oude en nieuwere talen; in de 2de, *J. Sluijs*, voor de oude talen; in de 2de afdeeling, 2de klasse, 1ste orde, *J. B. Matthaei*, 2de orde, *A. Braaksma*; 1ste klasse, 1ste orde, *R. Vos*, 2de orde, *J. Fabius*, alle van Assen. Extraordinair: 1ste afdeeling, *N. Goeman*, van Beerta, en voor de 2de afdeeling, *J. A. G. van der Wijck* en *Joh. Karsten*, beide van Assen. – Nadat de rector vervolgens had medegedeeld, dat drie jongelingen uit de 2de afdeeling een examen hadden afgelegd voor Utrecht (geneesk. bij marine), Breda en Delft, waarvan met uitzondering van dat te Breda, als nog niet bekend, de uitslag gunstig was, en dat een vierde nog een landsexamen moet ondergaan, rigtte hij een hartelijk woord tot vier jongelingen, van welke drie de school voor de akademie verlieten, terwijl de vierde, hun medeleerling, verder aan het gymnasium verbleef. – Een erkentelijk woord aan de verschillende leeraren en aan het publiek, besloot de plegtigheid, die tot algemeen genoegen afliep.

## ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 21 Julij. Binnengekomen de nieuwgebouwde kofgaljoot Argo, kapit. *J. D. Douwes*, van Veendam, groot pl. m. 75 last, gebouwd bij *T. O. Bok*, te Veendam

Vertrokken den 20 Julij, de nieuwgebouwde schoonergaljoot Eemstroom, kapit. *F. M. Bultje*, van Termunterzijl, bestemd met ballast naar Archangel.

Binnengekomen te Amsterdam den 16 Julij, kapit. *Kolk* de Jonge Boll, van Bordeaux. — Te Texel den 17 Julij, *Klasen* Antje, van Cardiff. — In het Vlie den 16 Julij, *Blouw* Annechina, van Hartlepool. — Te Helvoet den 18 Julij, *Prater* Henrietta Elisabeth Susanna, van Batavia, vertrokken den 2 Maart; *Klok* Curacao, van Bahia. — Te Port Philip voor den 11 Maar, Nederl. oorl. fregat Sumatra, kapit. luit. *Wipff*, van Texel. — Te Galats den 4 Julij, *Meijer* Nicola Uil, van Malta. — Te Livorno den 6 Julij, *Schut* de Hoop en den 8sten *Mooy* Hylke Tromp, beide van Genua. — Te Bordeaux den 14 Julij, *Wildeboer* Maria, van Amsterdam. — Op de Loire den 14 Julij, *Vegter* Anna, van Hamburg. — Te Londen den 16 Julij, *Plukker* Antje, van Galatz. — Te Cowes den 15 Julij, *de Wilde* Tonia, van Havanna. — Bij Portsmouth den 15 Julij, *Scherpbier* Argo, van Amsterdam naar Genua. — Te Torbay den 15 Julij, *Schaap* Maria Johanna, van Amsterdam naar Suriname. — Te North Shields den 15 Julij, *den Breems* Verwisseling, van Rotterdam; *Timmer* Koophandel en Zeevaart, van Kampen; *Gnodde* Jonge Jan, van Wisbeach.

Binnengekomen te Hamburg den 16 Julij, kapit. *Dost* Vrouw Gezina, van Jutphaas; *Gust* Vrouw Margaretha, van de Weser; den 17den *van Sluis* Tjakiena, van Londen; *Visser* Tietje, van Delfzijl; *Rozeboom* Eendragt, van Amsterdam. — Te Altona den 18 Julij, *de Jonge* Bernhardine, *Heikens* Juffer Grietje en *Meijer* Alida, alle 3 van Harwich. — Te Cuxhaven den 16 Julij, *Brongers* Sophia, van Archangel. — Te Bremerhaven den 17 Julij, *de Jonge* Alida Gezina, van Leer; *Bakker* de Hoop en *Bieze* Sophia, beide van Termunterzijl; den 19den *Boelens* Vriendschap, van Hamburg. — Te Flensburg den 14 Julij, *de Vries* Twee Gebroeders, van Newcastle. — Te Kiel den 15 Julij, *Blaak* Jantina, van Petersburg. — Te Pillau den 15 Julij, *Singer* Aunette, van Bordeaux; *Pronk* Roelina Oostra, van Amsterdam. — Te Memel den 14 Julij, *van der Meulen* Nooit Gedacht, van Rendsburg. — Te Croonstad den 11 Julij, *Brouwer* Harmina, van Rotterdam; *Flik* Geerdina Beerta, den 12den *de Winter* Margaretha en *de Jonge* Henderika, alle 3 van Amsterdam; *Stenger* Anna Margaretha Adriana, van St. Davids; *Lovius* Waakzaamheid, van Hamburg; *Beer* Malvina en *Patje* Annechina, beide van Cardiff; *Kolk* Dankbaarheid, van Londen; *Boekhout* Johannes Hermanus, van Liverpool. — Te Archangel den 3 Julij, *Kuitse* Jonge Wichger, van Groningen. — Te Aalborg den 14 Julij, *Drewes* Twee Gezusters, van Hamburg. — Te Tonningen den 13 Junij, *Scholten* Regina Hillegiena, van Rotterdam naar Dantzig; *Bantingh* Gezina, van Amsterdam naar Koppenhage; *Woudstra* Jonge Kerst, van Antwerpen naar Koppenhage; den 14den *Banting* Christina, van Amsterdam naar Koppenhage; *Klontje* Meinsina, van Amsterdam naar Stettin; den 15den *Bontekoe* Vr. Geertruida, van Hamburg naar de Oostzee; *Heins* Vr. Margrietha, van Amsterdam naar Rendsburg.

Binnengekomen te Texel den 19 Julij, kapit. *Schaap* Bernhard en Elisa, van Sunderland; *Bakker* Jonge Tjammink, van Goole; den 20sten *Pronk* Gezina Jantina, van Ismail. — In het Vlie den 19 Julij, *Pekelder* Heidewieka, van Hartlepool; *Helmers* Stad en Lande, van Memel; *Kraan* Vrouw Helena, van Frederikstadt. — Te Brouwershaven den 18 Julij, *Dijkema* Broedertrouw, v. Jacmel. — Te Vlissingen den 18 Julij, *Lindeboom* Geertruida, van Riga. — Te Konstantinopel den 2 Julij, *Koomis* Twee Gebroeders en den 4den *Lestuiver* Aurora, van Galatz naar Queenstown. — Te Patras den 18 Julij, *Stuit* Beerta Hendrika, van Triest, den 22sten dito naar Chiarenza vertrokken. — Te Calais den 14 Julij, *Boswijk* Vr. Hendrina, van Brevich. — Te Londen den 18 Julij, *Konterman* Vrouw Renske, van Antwerpen. — Te Torbaij den 16 Julij, *Fokkes* Cornelis, van Amsterdam naar Marseille. — Te Portland den 16 Julij, *Alberts* Gesina Helena, van Brussel naar Liverpool.

Zeilklaar te Londen den 14 Julij, kapit. *de Vries* Op Hoop van Welvaart en den 15den *Waterborg* Hinderkina, beide naar Duinkerken; *Wielema* Drie Vrienden, naar Riga. — Te Liverpool den 15 Julij, *de Jonge* Margrietha, naar Nerva. — Te Newcastle den 13 Julij, *Oldenburger* Gerritje Koumans, naar Harlingen; *Smit* Margina, naar Petersburg; *Potjer* Geertruida Jacoba, n. Elseneur.

Zeilklaar te Newyork den 6 Julij, kapit. *de Boer* Eduard, naar Rotterdam. — Te St. John N. B. den 30 Junij, *Potjewijd* Alida Petronella, naar Liverpool.

Vertrokken van Amsterdam den 16 Julij, kapit. *Riebeling* Catharina Margaretha, naar Tonderen; den 17den *Huisman* Itea, naar Bremen; den 18den *Mulder* Alida, naar Konstantinopel. — Van Texel den 18 Julij, *Fokkema* Drie Gebroeders en *de Groot* Twee Zusters, naar Londen. — Van Vlissingen den 17 Julij, *Meijer* Engelina, naar Riga. — Van Venetiëa den 11 Julij, *de Boer* Arjen Brouwer, naar Amsterdam. — Van Triest den 9 Julij, *Zwaal* Barend, naar Rotterdam. — Van Genua den 10 Julij, *Schut* Jacoba Barbara, naar Siciliëo; den 11den *Kleininga* Maria Laurentia, naar de Levant. — Van Abbeville den 2 Julij, *Mulder* Marchiena, naar Newcastle; den 4den *van der Wijck* Francisca, naar Emden. — Van Falmouth den 15 Julij, *Dijkema* Broedertrouw, van Jacmel naar Rotterdam.

Vertrokken van Hamburg den 18 Julij, kapit. *de Groot* Wierdina Fokkelina, naar Brunsbuttel; *Lindeboom* Gesina, naar Petersburg. — Van Bremerhaven den 13 Julij, *Luktje* Vrouw Egberdina, naar Petersburg; den 19den *Kramer* 4 Gezusters, naar Schiedam. — Van Colberg den 11 Julij, *Zwieting* Petrus Horrëus, naar Amsterdam; den 13den *Kroll* Johanna Carolina, naar Swinemunde. — Van Swinemunde den 14 Julij, *Wilkens* Elisa en Emma, naar Riga; *Voordewind* Hillegonda, naar Amsterdam; *Scholtens* Hendrika, naar Colberg. — Van Dantzig den 14 Julij, *Huges* Johan Gerard, naar Stavern; *Hoekstra* Anna, naar Amsterdam; *Valomstra* Vr. Alida, naar Kampen; *Stasse* op Hoop van Zegen, naar Dordrecht; *Altona* Hendrika Margaretha, naar Nantes. — Van Pillau den 14 Julij, *de Jonge* Elisabeth, naar Holland. — Van Bolderaa den 13 Julij, *Zeegers* Catharina, naar Londen; *Hoetjer* Geertruida Lammechina, naar Gainsbro; *Knooihuizen* Annechina Bouwina, *de Haan* Anna Jantina, *Speelman* Geertruida Speelman en den 14den *Ketelaar* Jantina Hendrika, alle 4 naar Elseneur. — Van Croonstad den 12 Julij, *de Boer* Zwaantina Henderica, naar Montrose; *Sap* Gezina Reina, naar Brussel; *Spiik* Grietina Hillegina, naar Hamburg; *de Weerd* Groot Lankum, naar Amsterdam; *Bakker* Mina en Willem, naar Stettin; *Stuit* Margaretha Gezina, *Kuitse* Onderneming en *Klasen* Elisabeth, alle 3 naar Elseneur. — Van Archangel den 2 Julij, *Pronk* Geziena Pronk, naar Amsterdam. — Van Tonningen den 13 Julij, *Meijer* Johanna Catharina, naar Bremen; *Tent* Goede Verwachting, naar Holland; *Visser* Anna Sophia, den 15den *Datema* Margaretha Hendrika en *van Laten* Annegiena, alle 3 naar Groningen.

Vertrokken van Texel den 19 Julij, kapit. *Klok* Hunderen, naar Lissabon. — Van Texel den 18 Julij, *Munneke* Baudina, naar Schotland; *Kok* Newa, naar Riga. — Van Akyab den 4 Mei, *Carst* Tweeling-Zusters, naar Falmouth. — Van Odessa den 8 Julij, *Dijkhuis* Christina Jacquelina, naar Falmouth. — Van Gravesend den 16 Julij, *Waterborg* Hendeikina, naar Duinkerken. — Van Falmouth den 19 Julij, *Bakker* Jacoba, van Odessa n. Amsterdam.

ZOUTKAMP, 20 Julij. Binnengekomen den 19 Julij, kapit. *Hangelbroek* Magrieta, van Noorwegen.

Zeilklaar den 19 Julij, kapit. *Olthof* Abeldina, naar Noorwegen.

OOSTMAHORN, 20 Julij. Ter reede den 18 Julij, kapit. *Dirks* Sjouke, v. Bremerhaven n. Amsterdam; *Visser* Hillegonda Maria, v. Oudsoen n. Dockum; den 19den *Faber* Henderika Catharina, v. Noorwegen n. Dockum; *Kruizenga* de Vr. Reina, v. Bremen n. Amsterdam; *Postma* Margrietha, v. Embden n. Stavoren; *Harerschmidt* Nicolaas Theodorus, v. Oudsoen n. Dockum; *de Haan* Vijf Gebroeders en *de Haan* de Vr. Gezina, beide v. Leer n. Makkum; *Schoon* Twee Gezusters, v. Leer n. Harlingen; den 20sten *Pluktje* Harmanna Henderika, v. Riga n. Groningen.

Vertrokken den 18 Julij, kapit. *Speelman* de Vr. Gezina, van Kampen naar Bremen.

DELFZIJL, 18 Julij. Binnengekomen den 17 Julij, kapit. *Pronk* Geertruida, van Kritzum; *Kort* Petronella, van Papenburgerzijl; den 18den *van Wattum* Henderika en *de Cock* Hillechiena, beide van Oudsoen.

Vertrokken den 17 Julij, kapit. *de Groot* Gezina, n. Noorwegen.

AMSTERDAM, 19 Julij. Het schip Amicitia, kapit. *K. Wijgers, Bzn.*, van hier naar Messina, heeft in het Noord-Hollandsch kanaal, door aanvaring met het schip Amstel, kapit. *Rademaker*, de fokkemast verloren en meer andere schade bekomen.

— Te Katwijk aan Zee is aan strand aangespoeld eene flesch, waarin een stukje papier, waarop stond: „Aan boord *Vrouw Johanna*. Wij vergaan, overzeild van een Engelschen kotter, 28 Junij 1853, *Fridolin Becker*." (Het schip Vrouw Johanna, kapit. *de Vries*, is den 26sten Mei van Marseille naar Antwerpen vertrokken).

HAMBURG, 18 Julij. Door kapit. *Hanker* van de Hamburger pakketboot, is den 15den in de Noordzee in een kleine boot aangetroffen, de uit 5 man bestaande equipage van de Holl. kof Clasina Bruins, kapit. *Schimdt*, die hun schip des morgens in zinkenden toestand hadden verlaten. Manschap en boot werd door den kapitein opgenomen.

## LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

14 Julij. Vos, March. Willemina, v. Riga n. Schiedam, m. gerst.
Olthof, Catharina, v. Dantzig n. Amsterdam, m. tarwe.
Brinck, Dorothea, v. Dantzig n. Londen, m. tarwe.
Bakema, Waakzaamheid, v. Dantzig n. Barnstaple, m. ijzer.
Lucht, Harmonie, v. Stolpemunde n. Londen, m. ijzer.
Voogd, Vriendschap, v. Dantzig n. Goole, m. tarwe.
Mulder, Vr. Jantina, v. Stettin n. Londen, m. zink.
Blijstra, Concordia, v. Riga n. Harlingen, m. balken.
de Boer, Margr. Jantina, v. Dantzig n. Amsterd., m. tarwe.
de Boer, Hendrika Annech., v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
Duin, Jantina Frouwina, v. Riga n. Zwolle, m. rogge.
Brouwer, Agina Undina, v. Stettin n. Londen, m. hout.
Wijpkes, Vriendschap, v. Stettin n. Londen, m. zink.
de Groot, Marg. Geziena, v. Nerva n. Hull, m. deelen.
Besseling, Elsina, v. Nerva n. Hull, m. vlas.
Weekenborg, Anna Marg., n. Koningsb. n. Amst., m. tarwe.
15 —— Schoon, Joh. Geerdina, v. Koningsb. n. Hull, m. tarwe.
v. d. Werff, Alida, v. Dantzig n. Harlingen, m. hout.
Siccama, Eeltje, v. Dantzig n. Harlingen, m. hout.
Huisman, Onrust, v. Nerva n. Hull, m. hout.
Ebeling, Egberd. Annech., v. Petersb. n. Holland, m. rogge.
Scherpbier, Jeltina, v. Port Kunda n. de Maas, m. rogge.
Meijer, Wobbina Cathar., v. Memel n. Brussel, m hout.
Stuitje, Christ. Johanna, v. Memel n. Hull, m lijnzaad.
16 —— Lovius, Trekvogel, v. Koningsb. n. Amsterd., m. tarwe.
de Jonge, Arentina Jacoba, v. Wyburg n. Liverp., m. hout.
Korter, Riga, v. Amsterdam n. de Oostzee, m. ballast.
Schuring, Egberdina Anna, v. Rotterdam n. Riga, m. ballast.
Fokkes, Sjoekje, v. Petersburg n. Holland, m. rogge.
Bolhuis. Roelfina Geziena, v. Dantzig n. St. Vaast, m. hout.
Koops, Regina, v. Koningsb. n. Antwerpen, m. deelen.
Wortelboer, Amsterdam, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
Bakker, Elsina, v. Petersb. n. Amsterd., m. rogge.
Bosker, Ida Jacoba, v. Petersb. n. de Maas, m. rogge.
Boswijk, Hendrika, v. Wyburg n. Amst., m. deelen.

Den 14 Julij Z.O.; den 15den W.N.W., Z., Z.Z.W.; den 16den Z., W.Z.W., W.; den 17den O.Z.O.

## SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 19 Julij. Naar Amsterdam of de Zaan tot ƒ 5,50 per last Tarwe; de laatste bevrachting naar Londen is geweest 15 sh., met 10 pCt. per 10 qrs. Haver.

DANTZIG, 14 Julij. De vraag naar scheepsruimte duurt voort; naar Londen 5 sh., Hull 4 sh. 3 à 9 d., Gloucester 6 sh. per qr. tarwe, Londen 25 sh. 6 d. per load balken, Amsterdam ƒ 27,50 per last rogge.

KONINGSBERGEN, 16 Julij. Naar Amsterdam voor een klein schip ƒ 25 per last tarwe; Londen 4 sh. 6 à 7½ d., Hartlepool 3 sh. 10 d. à 4 sh., het Kanaal 5 sh. per qr. tarwe; de Oostkust 20 sh. per ton raapkoeken.

RIGA, 14 Julij. Naar de Maas ƒ 35 à ƒ 36 met ƒ 1 voor rogge, ƒ 34 en ƒ 1 voor gerst, Antwerpen en Gent ƒ 34 en 15 pCt. voor vlas, ƒ 32 met 15 pCt. voor slaglijnzaad, ƒ 31 met 15 pCt. voor hennepzaad; de Oostkust van Engeland 38 sh. per ton raapkoeken.

## BURGERLIJKE STAND.

Van den 15den tot en met den 21sten Julij 1853 zijn te *Groningen* geboren 15 zoons en 7 dochters; getrouwd 6 paren; overleden 7 ouden en 11 jongen.

## PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

*GRONINGEN*, 19 *Julij*.

| | | |
|---|---|---|
| TARWE. | Zw. Zand 66 ℔ / 6.60 | Bl. Voer 38 ℔ ƒ 3 15 |
| Oude 70 ℔ ƒ 8,25 | Veen 66 » » 6 50 | » 40 » » 3.30 |
| N. Oml. 68 » » 7,75 | » 68 » » 6,80 | Zw. Voer 36 » » 2.95 |
| » 70 » » 8,25 | GERST. | » 38 » » 3.10 |
| » 72 » » 8,75 | Winter 54 ℔ ƒ 4,95 | » 40 » » 3,20 |
| » Old. 68 » » 7,50 | » 56 » » 5,25 | BOONEN. |
| » » 70 » » 8,00 | » 58 » » 5,55 | Paardeb. ƒ 6,50,75 ƒ 7,10 |
| » » 72 » » 8,50 | Zomer 58 » » 5,25 | ZADEN, ENZ. |
| » » » » | » » » | Gr. Gort p. m. ƒ 8,25,50 |
| ROGGE. | Knobbe 60 » » 5,25 | Par. 100 N. ℔ ƒ 11,50 ƒ 15 |
| Inl. 64 ℔ ƒ 6,25 | » 62 » » 5,55 | Old. Koolz. |
| » » 66 » » 6,65 | HAVER. | Oml. dito |
| » » 68 » » 7,05 | Dikke 38 ℔ ƒ 3,40 | Oostfr. dito ƒ 12,25,50. |
| » » 70 » » 7,45 | » 40 » » 3,50 | 75,80 |
| » » » » | » 42 » » 3.60 | G. Mosterds. v. ƒ tot ƒ |
| BOEKWEIT. | » 44 » » 3,75 | Raapolie p. v. ƒ 37,50 |
| Gr. Zd. 64 ℔ ƒ 6,40 | » 46 » » 3,85 | |
| » » 66 » » 6,70 | » 48 » » 3,95 | Prijs der Boter. |
| » » 68 » » 7,00 | » 50 » » 4,10 | 1ste soort ½ ton ƒ 33 à |
| | Bl. Voer 36 » » 3,05 | ƒ 33½ |
| | | 2de » » » - 31½ |

De aanvoer van Granen was over 't geheel zeer gering. – Oude Tarwe prijshoudend, Nieuwe dito 10 a 15 ct. hooger verkocht. – Rogge mede 10 cent aangenamer. – Boekweit en Gerst bij gerijven als voren afgaande. – Haver tot bovenstaande notering wel afgaande. – Boonen iets hooger. — Gort prijshoudend. – Koolzaad en Olie met geretireerde koopers wel zoo aangenaam.

*AMSTERDAM*, 18 *Julij*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche ƒ 42 à ƒ 44, Kuinder ƒ 39 à ƒ 41, Kamper ƒ 40 à ƒ 42, Deventer ƒ 34 à ƒ 38, Zwolsche ƒ 36 à ƒ 39.

*AMSTERDAM*, 20 *Julij*. Tarwe hooger verkocht. In entr.: 127, 128 ℔ Rijn ƒ 295, ƒ 298, ƒ 300; 130 ℔ puike n. Norder ƒ 320. In cons.: 128 ℔ ger. roodb. Pools. ƒ 315; 125 ℔ b. dito ƒ 323, ƒ 325; 126 ℔ mind. dito ƒ 323; 127 ℔ roodb. dito ƒ 322; 130 ℔ witb dito ƒ 349, ƒ 350; 125 ℔ Gron. ƒ 285 aan de Zaan. — Rogge met goeden handel ruim prijshoudend; in entr.: 118, 119 ℔ n. Arch. ƒ 194, ƒ 196. In cons.: 124 ℔ Burgas ƒ 220; 123 ℔ Pruis. ƒ 220; 123 ℔ dito Pommer ƒ 223; 120, 123 ℔ Donau ƒ 206, ƒ 215; 117 ℔ gedr. ƒ 188; 115 ℔ dito ƒ 185; 116 ℔ dito ƒ 186.

Koolzaad flaauw: op 9 vat in Aug. 68 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 68½ p. vl.; April 69 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. – Raapolie dadelijk en op levering niet williger; op 6/w. ƒ 37,75; Vlieg. ƒ 36,75; Sept. ƒ 37,75 a 50; Oct. ƒ 38,50 a 25; Nov. ƒ 38,75 a 50; Dec. ƒ 39 a ƒ 38,75; Mei 1854 ƒ 39,25. — Lijnolie op 6/w. ƒ 33,25; vlieg. ƒ 32,25; po. Oct. ƒ 32,50. — Hennepolie op 6/w. ƒ 37,75; vlieg. ƒ 36,75.

*ROTTERDAM*, 18 *Julij*. Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. vond heden bij geringen toevoer meer kooplust tot 20 cents hooger voor de puikste en 25 a 30 cents hooger voor de mindere en de ter verzending gevraagde afwijkende soorten, de beste van ƒ 10,20 tot ƒ 11,20; mindere van ƒ 9 tot ƒ 10; afwijkende van ƒ 8,30 tot ƒ 8,80; Pools. en Roode tot vorige prijzen bij uitslijting: 157 ℔ witb. Pools. ƒ 350; 155 ℔ puike O. dito ƒ 355; 161, 162, 163 ℔ Hoogl. Kleefs. ƒ 350, ƒ 355, ƒ 360; 160 ℔ dito ƒ 345, ƒ 350; 162 ℔ Bovenl. Rijs ƒ 310, ƒ 315; 160 ℔ dito ƒ 333, ƒ 335; 159 ℔ dito ƒ 335; 156 ℔ Meurs. ƒ 320, ƒ 325; 154 ℔ O. roode Nassaul.

*f* 330; 151 ℔ Jar. Rijn *f* 310; 163 ℔ Petersb. Cubanca *f* 320. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 6,60 a *f* 7,70; voorts 148 ℔ Caucasus *f* 215, *f* 217; 148 ℔ Bourgas *f* 220; 146 ℔ Odessa *f* 212; 146, 148 ℔ Jar. dito *f* 200, *f* 212; 148 ℔ Jar. Pruiss. *f* 215; 144 ℔ O. Pomm. *f* 205; 145 ℔ dito *f* 202; 144 ℔ Frans. *f* 215; 142 ℔ Arch. *f* 197, *f* 199, *f* 200, *f* 201; 143 ℔ dito *f* 203, *f* 204; 141 ℔ puike dito *f* 200; 141 ℔ O. dito *f* 190. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 5,50 a *f* 5,80; dito Zomer, *f* 5 a *f* 5,40. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 2,90 a *f* 4,20; dito Lange *f* 2,50 a *f* 3,00. — Boekweit, op 140 ℔: N. Noordbrab. *f* 213, *f* 215, *f* 217; Brab. *f* 216; Mechels. *f* 218; Fransche *f* 165; grove dito *f* 175, *f* 178, *f* 180, *f* 183, *f* 190; fijne dito *f* 150, *f* 153, *f* 155. — Erwten: Zeeuws. Groene *f* 7,25 a *f* 8,75. — Paardenboonen 20 cents lager, *f* 6,70 a *f* 7. — Koolzaad, van het Nieuwe gewas ongeveer 10 last aangevoerd en verkocht van $57\frac{1}{2}$ tot $62\frac{1}{2}$ p. vl.

*LONDEN*, 15 *Julij*. Boter in goede vraag bij goeden afzet. Men noteert: Vriesche 96 sh.; surplus 90 sh.; Kamper 92 sh.; Zwolsche 90 sh.; Holl. 88 à 90 sh.; Bosscher 68 à 74 sh.; Groninger 68 à 70 sh.; Kiel 94 à 100 sh.; Emder 82 sh.; Fransche 72 à 78 sh.

*Van den* 18*den*. Ten gevolge van het onstuimige weder, waardoor veel graan is nedergeslagen, bedong heden inl. Tarwe 2 a 3 sh. avans op de koersen van ll. Maandag; ook vreemde was dienvolgens 2 sh. hooger. In zeilende ladingen is mede tot 1 a 2 sh. hoogeren prijs veel gedaan. Gerst onveranderd. Boonen en Erwten goed prijshoudend. Haver iets hooger.

## VEE- en PAARDENMARKTEN.

*GRONINGEN*, 19 *Julij*. Hoewel het weder voor de markt van heden bijzonder ongunstig was, bestond er nogtans een ruime aanvoer van horenvee, doch hieronder waren weinig vetten, welke voor hooge prijzen werden opgekocht. – De handel was levendig en aan Friesche kooplieden ontbrak het op deze markt niet. De prijzen van kalfkoeijen en vaarzen waren aanmerkelijk hooger dan die der vorige markt, en ook in deze soorten had een gretige handel plaats. De prijzen waren zeer uiteenloopende.

De aanvoer van oude en jonge schapen was heden vrij aanzienlijk, en tegen hooge prijzen werd er veel omgezet; voor rekening van Friesland werd het grootste gedeelte van dezen aanvoer verkocht, om naar Engeland te worden overgebragt.

Oude varkens weinig ter markt. In jonge bestond nog al eenige aanvoer en voor deze werden ook goede prijzen besteed.

*APPINGEDAM*, 20 *Julij*. Op de paardenmarkt, die heden alhier werd gehouden, heerschte eene groote levendigheid, zij werd door goed weder begunstigd. Er was een ruime aanvoer van paarden ter markt. Er had een levendige handel plaats; de prijzen waren nagenoeg aan die van de laatstleden Maandag te Groningen gehouden markt gelijk.

*DALEN*, 18 *Julij*. Zondag avond was ons dorp reeds door onderscheidene handelaren uit Overijssel, Friesland, Groningen en deze provincie bezocht, ter bijwoning der markt op Maandag j.l. Was de verwachting hoog gespannen, de uitkomst heeft zulks verwezenlijkt; reeds werden bij het doortrekken de beste runderen tot buitengewoon hooge prijzen opgekocht; vaarzen en koeijen, welke urende waren, werden verhandeld van *f* 60 tot *f* 105; ook de vetten, waarvan men meende, dat de prijzen zouden verminderd zijn, werden duur verkocht; in paarden was genoegzaam geen handel.

*KOEVORDEN*, 19 *Julij*. Op de markt, Maandag j.l. alhier gehouden, was eene buitengewone levendigheid in den handel; kooplieden uit Noord-Hollend, hetgeen vroeger nog nimmer het geval was, alsmede uit Friesland en Overijssel, waren op de markt aanwezig; de koeijen aanstaande te kalven werden tot buitengewoon hooge prijzen verkocht; ook de gusten waren zeer gewild; *f* 70 tot *f* 100 en meer was een algemeene prijs.

*LONDEN*, 18 *Julij*. De veemarkt was zeer ruim van buitenl. vee voorzien, doch de kwal. was uiterst gering. De prijs van puik ossenvleesch was 4 sh. 6 p. a 4,8.

## PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

*Amsterdam*, 20 *Julij*.

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{11}{16}$, $63\frac{15}{16}$, $63\frac{7}{8}$; Dito Dito 3 pCt. $76\frac{3}{4}$, $76\frac{13}{16}$; Dito Dito 4 pCt. $95\frac{3}{8}$, $95\frac{1}{2}$, $95\frac{3}{8}$; O. I. Leening 4 pCt. $95\frac{3}{8}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $94\frac{5}{8}$; Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. 126, $126\frac{1}{4}$; Haarlemmermeer 5 pCt. 103. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. 53. — SPANJE, Onbep. Stukk. 1 pCt. 23, $23\frac{3}{16}$, $23\frac{1}{16}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $42\frac{15}{16}$, $43\frac{1}{16}$, 43; Coup. Bewijzen 6, $6\frac{1}{16}$; Amort. Schuld $5\frac{1}{4}$. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. $40\frac{7}{8}$, $41\frac{3}{8}$, $41\frac{1}{4}$; Dito Dito 4 pCt. $38\frac{5}{16}$, $38\frac{3}{4}$, $38\frac{1}{2}$.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 109; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 108; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 98; Dito $4\frac{1}{2}$ pCt. $100\frac{1}{8}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $93\frac{1}{4}$; Dito bij *Stieglitz* en *Co.* 4 pCt. $92\frac{1}{4}$; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. 92. — POLEN, Cert. 4 pCt. $85\frac{5}{8}$; Dito Aand. in. Loten v. 500 fl. *f* $160\frac{3}{4}$. — OOSTENR., Met. 5 pCt. $82\frac{5}{16}$, $85\frac{5}{8}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $42\frac{3}{4}$, $42\frac{1}{2}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $42\frac{5}{16}$, $42\frac{7}{16}$; Dito Nieuwe 5 pCt. $94\frac{1}{4}$, $94\frac{1}{2}$; Metall. La. B. 5 pCt. $94\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. $98\frac{3}{4}$; Mexik. $26\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{5}{8}$; Gren. $2\frac{1}{4}$ pCt. $21\frac{11}{16}$; Dito Uitg. $9\frac{3}{16}$, $\frac{3}{8}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pCt. $38\frac{1}{4}$; Dito Uitg. $15\frac{1}{2}$; N. Portug. 3 pCt. $38\frac{1}{2}$, 39, $38\frac{3}{4}$; Dito Uitg. 16

Van Holl. fondsen waren Integralen aanvankelijk meer aangeboden, doch blijven ten slotte, ten gevolge van eenige inkoopen, nog zelfs iets hooger dan gisteren. 4 pCts. flaauwer. In beide soorten was de handel vrij levendig. In Spaansche 1 pCts. was de handel tot iets verbeterde prijzen zeer geanimeerd. In Portug. zijn wederom tot veel verhoogde koersen aanzienlijke partijen omgezet. Oostenr. een weinig aangenamer, bij eenige affaire in oude 5 pCts. Metalliek. Overigens leverde de markt in vreemde effekten niets belangrijks op.

Venez. Onb. St. $3\frac{1}{2}$ pCt. 37; Gren. Onb. St. $2\frac{1}{4}$ pCt. $21\frac{5}{16}$, $\frac{7}{16}$; Mexik. Onb. St. $26\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$.

*Koers van het Geld:* Beleening $2\frac{1}{2}$, Prolong. $2\frac{1}{2}$, Disconto 2 pCt.

*Laatste Prijzen te 5 uur.* Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{7}{8}$; Spaansche 1 pCt. $23\frac{1}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 43; Metall. 5 pCt. $82\frac{9}{16}$.

## ADVERTENTIEN.

*** De HOOFDDIRECTEUREN van het INSTITUUT voor DOOFSTOMMEN te *GRONINGEN* brengen bij deze ter kennis van de LEDEN van genoemd Instituut, dat op WOENSDAG den 27sten Julij aanstaande, des namiddags te drie uur, in de NIEUWE KERK alhier, de KWEEKELINGEN van meergemeld Instituut in het openbaar **BLIJKEN** zullen geven van derzelver **GEMAAKTE VORDERINGEN**, terwijl ook alsdan de **PREMIËN** aan diegenen hunner, welke dezelve hebben verdiend, zullen worden uitgedeeld.

Voorts roepen Hoofddirecteuren voornoemd de LEDEN van het HOOFDDEPARTEMENT bij deze op, om op MAANDAG den 25sten Julij aanstaande, des middags te twaalf uur, te zamen te komen in de SCHOOL van meergedacht Instituut, tot het aanhooren van het VERSLAG der HOOFDDIRECTIE, het nazien der REKENING en het verkiezen van een LID der HOOFDDIRECTIE.

GRONINGEN, 13 Julij 1853.

*Namens de Hoofddirecteuren voornd.*,
W. J. MEURS WICHERS,
*Secretaris.*

# OPVOEDING EN ONDERWIJS.

Het **GEMEENTEBESTUUR** van ***OPSTERLAND*** brengt hiermede ter kennis van belangstellende Ouders en Voogden, dat op den 14den Julij j.l. te **Gorredijk**, in het openbaar, het eerste halfjarig onderzoek heeft plaats gehad van de **LEERLINGEN** van het sedert kort bestaande **INSTITUUT** onder directie van den Heer W. C. STEMFOORT, wiens eigenaardige methode, ter aanleering van TALEN en WETENSCHAPPEN, de algemeene tevredenheid wegdroeg; waarom wij het ons tot een' aangenamen pligt maken, uit **overtuiging, gepaard met de gunstigste attesten van hooggeplaatste personen**, deze inrigting **met nadruk** aan te bevelen.

De gunstige ligging der plaats aan den nieuwen Straatweg, op **Heerenveen**, — de *uitstekende* Inrigting van het Gebouw, — de *omvang van het onderwijs* in verschillende TALEN, die met zuiverheid en juistheid gesproken worden, — de geannexeerde Wetenschappen ter opleiding tot de Militaire Inrigtingen en Akademiën — den Handel, enz. enz., benevens de matig gestelde Voorwaarden onderscheiden dit Instituut boven vele andere dergelijke Inrigtingen.

BEETSTERZWAAG, 18 Julij 1853.

*Het Gemeentebestuur voornoemd:*
S. VAN TEIJENS, *Burgemeester.*
J. T. DE HAAN, *Secretaris.*

# BEKENDMAKING.

KERKMEESTERS der **NEDERL. ISRAEL. BIJKERK** te *Stads-Kanaal*, geautoriseerd door de Ed. Achtb. Heeren BURGEMEESTERS en WETHOUDERS der Gemeenten **Ulrum** en **Kloosterburen**, om in hunne gemeenten eene **KOLLEKTE** te doen, ten behoeve van den **opbouw eener Nieuwe Synagoge** te *Stads-Kanaal*, geven aan de Ingezetenen van opgemelde Gemeenten te kennen, dat er in den loop der aanstaande week door hen of hunne Gecommitteerden langs de Huizen zal worden gekollekteerd. Zij hopen daar, even als van de andere Gemeenten, ruime bedragen te ontvangen tot zulk een groot en heilig doel.

Innig dank zeggen zij aan de Gemeenten, waar reeds gekollekteerd is, en hopen, dat zij met den zegen des Allerhoogsten voor hare opofferingen mogen bekroond worden.

Waarde Ingezetenen der gemeenten *Ulrum* en *Kloosterburen!* wij vertrouwen, dat ook gij van het uwe een offer zult bereiden voor het Bedehuis, dat wij hopen te stichten tot uitstorting onzer gebeden voor den Vader van het Heelal, opdat ook gij den zegen van Hem moogt erlangen.

*Kerkmeesters voornoemd:*
PH. A. VAN DER ZIJL.
L. A. TOF.
J. K. L. DE JONGE.
S. BERLIJN, *Secretaris.*

# HARDDRAVERIJ TE SAPPEMEER.

Met permissie van het achtbaar **BESTUUR** der Gemeente ***SAPPEMEER***, gedenken eenige LIEFHEBBERS, op VRIJDAG den 29sten Julij 1853, bij S. DE RUITER, aldaar, te laten verharddraven, tot PRIJS: eene **extra fraaije PENDULE**, en tot PREMIE: eene **ZILVEREN TABAKSDOOS**; door Paarden, die nog geen Prijs of Premie hebben gewonnen, en die tot genoegen der Keurmeesters zijn. Aangifte der Paarden des namiddags te 2 uur, Rijding te 3 uur; tevens zal er gezorgd worden voor goede **MUZIJK.**

## HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

**J. R. WIGERSMA**, van *Leeuwarden*,
met
**T. KEIZER**, van *Wolvega*.

WOLVEGA, 16 Julij 1853.
*Eenige kennisgeving.*

*** Getrouwd:

*Mr.* **H. L. WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE**
met
**C. P. J. E. VAN GELDROP.**

Den Huize *Wijchgelsheim*, te *Schildwolde*,
18 Julij 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON EEKE HESLINGA, geliefde Echtgenoot van

**W. R. TIDDENS**,
*Huis-* en *Rijtuigschilder.*

GRONINGEN, 19 Julij 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER F. MEIJER, geliefde Echtgenoot van

**L. MEES**,
*IJzerkooper* aan de Vischmarkt.

GRONINGEN, 20 Julij 1853.

*** Tot diepe smart van ons en onze Kinderen, overleed heden alhier, in den ouderdom van dertig jaren, onze innig geliefde Dochter HENRIETTE CHARLOTTE ADELHEID.

GRONINGEN, 20 Julij 1853.

**J. F. VAN HANSWIJK.**
**H. C. A. VAN HANSWIJK**,
geb. **BACMEISTER.**

*** Heden overleed, op het alleronverwachtst, tot mijne bittere droefheid mijne hartelijk geliefde Echtgenoot JANTJE RABE, in den bloeijenden leeftijd van slechts 26 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van 14 maanden. Allen, die de dierbare Overledene van nabij gekend hebben, zullen mijne droefheid billijken.

WINSCHOTEN, 20 Julij 1853.

**E. VERWER**, *Boekdrukker.*

Vrienden en Bekenden gelieven deze voor buitengewone kennisgeving aan te nemen.

Degene welke iets te VORDEREN van — of VERSCHULDIGD is aan nu wijlen **JANNES PIETERS LEUTSCHER**, gewoond hebbende te *Leegkerk* en aldaar overleden den 28sten Junij 1853, wordt verzocht daarvan binnen 14 dagen na heden Opgave te doen ten Kantore van den ondergeteekende.

GRONINGEN, 15 Julij 1853.

*Mr.* J. W. QUINTUS, *Notaris.*

**BURGEMEESTER** en **WETHOUDEREN** der Gemeente ***UITHUIZEN*** maken bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat zij, welke met hunne **KRAMEN** of **OVERDEKTE STALLEN** op de ***KERMIS***, welke alhier dit jaar invalt op den **26sten, 27sten en 28sten Julij e. k.**, wenschen te staan, op **Maandag den 25sten Julij**, des voormiddags te 11 uur, ter SECRETARIJ moeten tegenwoordig zijn, wanneer er om de STAANPLAATSEN zal worden **geloot**, — alsmede, dat alle **Bedelarij** ten strengste zal worden **geweerd.**

*Burgemeester en Wethouderen voornoemd:*
Bij vacature van den Burgemeester,
*De Wethouder:*
J. HUIZINGA.
Ter ordonnantie van Dezelven:
*De Secretaris:*
W. VELDHUIZEN.

# MAANDAG DEN 25STEN JULIJ 1853,

des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zal, voor en in de Behuizing van Mejufvr. de Wedw. A. R. VAN WARTUM, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een nette **INBOEDEL**, bestaande in EIKENHOUTEN MEUBELEN, waaronder eene fraaije STAANDE KLOK, HALVE KASTKLOKKEN, KABINETTEN, SECRETAIRES, LEDEKANTEN, KAGCHELS, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS-, AARDE- en VAATWERK, KOPER-, IJZER-, TIN-, BLIK- en BEDDEGOED, STAL-, TUIN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, **benevens PAARDEN**, 1 VETTE- en 1 MELKKOE, CHAISEN, BELSLEDE, GEREIDEN, eene partij OUD HOUT, WIJNFLESSCHEN en KRUIKEN, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd; — zullende met het verkoopen van het Vee, de Chaisen, Belslede, Stal-, Tuin- en Melkgereedschappen worden begonnen.

Te bezien des Zaturdags bevorens van 10—12 en van 2—5 uur.

*Mr.* C. DE RANITZ, } *Notarissen.*
*Mr.* E. VAN EERDE, }

*** Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op WOENSDAG den 3den Augustus 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. J. S. BONTEKOE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene nieuwsvertimmerde HEEREN BEHUIZING en BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, staande Westzijde in de Oude Kijk-in-'tJatstraat, om den hoek bij den Kijk-in-'t Jatsboog, te *Groningen*, geteekend I no. 208.

II. Den EIGENDOM van ongeveer 3 en ½ Bunders *Land*, gelegen buiten de Boteringepoort te *Groningen*, achter de Rijskampen, onder het *Stads-Hamrik*, thans bij de Kinderen van wijlen den Heer R. G. HOEKSEMA onder vaste en altoosdurende beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende huur van *f* 50—00.

III. Drie VROUWEN ZITPLAATSEN in de Akerk te *Groningen*, geteekend nos. 98, 99 en 100, in de Bank P, ten Westen den Predikstoel.

Alles in eigendom toebehoorende aan de Erven van wijlen Mej. T. K. BROUWER, Wed. wijlen den Heer L. VAN G[illegible]

[illegible]

Te bezien: Perceel I op den dag van Verkoop, des morgens van 10—12 en des namiddags van 2—5 uur en perceel III op den dag van Verkoop, des namiddags van 2—4 uur; zullende de Eigendomsbewijzen en Veilconditiën op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

*Mr.* E. VAN EERDE,
*Notaris.*

# BOELDAG,

op WOENSDAG den 27sten Julij 1853, des namiddags te twee uur, op den Diepswal bij de Klapbrug en het Huis van den Kastelein HAAN, te *Scheemda*, van 150 stuks 3duims GREENEN POSTEN van verschillende lengte, eene groote partij EIKEN PALEN van 7 tot 20 Voeten lengte, en EIKEN POSTEN van 10 tot 50 Voeten lengte, met 2000 ℔ zwaar GESMEED IJZER. Alles herkomstig van een gestrand, bijna nieuw Kofschip; **tot velerhande gebruik geschikt**, bijzonder voor Tillen, Bruggen en dergelijke.

H. J. VAN DIJK.

# VERKOOP VAN ROEREND GOED.

Op DONDERDAG den 28sten Julij e.k., en, zoo nodig, op den volgenden dag, telkens des vóórmiddags van 10 tot 1 en des namiddags van 2 tot 6 uur, zal er, door den CURATOR in het Faillissement van H. en D. VOS en Co., ten Huize bewoond door HARTS HARTOG VOS aldaar, gelijk mede ten Huize bewoond geweest door DAVID VOS aldaar, en op een stuk Land aan den Rolderweg te *Assen*, publiek, ten overstaan van eenen openbaren AMBTENAAR en volgens Plaatselijk gebruik, worden overgegaan tot den verkoop van onderscheidene

# ROERENDE GOEDEREN,

als: van 18 stuks geheel nieuwe WEEFGETOUWEN met KAMMEN en RIETEN en een BOOMSTEL, 9 stuks losse DEUR- en RAAMKOZIJNEN, 14 GEBINDTEN, geschikt tot het **bouwen** van **Schuren**, liggende op een stuk Land aan den Rolderweg te *Assen*, onderscheidene MEUBELSTUKKEN, HUISRAAD, KAGCHELS, KRISTAL-, GLAS- en AARDEWERK, PORSELEIN, eenig ZILVER en hetgeen verder zal worden aangeboden; — zijnde het te Verkoopene te bezien op WOENSDAG den 27sten Julij bevorens, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 uur.

ASSEN, 19 Julij 1853.

*De Curator:*
*Mr.* B. OOSTING.

*** Die KINDER und ERBEN der weiland Eheleute Herrn Doct. jur. H. HESSE und Frau ANNA JOHANNA ENGELKENS, zu *Scheemda*, wollen Behuf Theilung ihres elterlichen Nachlasses,

am **DONNERSTAGE**, den 15ten September dieses Jahres, des Nachmittags 2 Uhr, in dem Wübbensschen Gasthofe zu *Bunde*,

öffentlich meistbietend durch den unterzeichneten Notar, zum Antritt auf 1mo Mai 1854, verkaufen:

I. das Fol. 52, Vol. VIII, Bd. 1, Hypothekenbuchs Bunder-Voigtei registrirte DOMINIUM DIRECTUM, nebst jährlichem ERBPACHTSCANON zu 700 *f* Holl. von und aus einem, zu *Altbunder-Neuland* belegenen **ERBPACHTSHEERDE** von 144 Grasen; wovon das dominium utile dem Landwirthe FOLKERT JANS GROENEVELD als Erbpächter zustehet; —

II. einen Fol. 33, Vol. V, Bd. 2, Hypothekenbuchs Bunder-Voigtei registrirten, zu *Bunde* belegenen ansehnlichen, jetzt von dem Landwirth H. J. BUSEMANN heuerlich benutzten **BAUERNPLATZ**, bestehend:

*a.* aus den vor einigen Jahren neu erbaueten **WIRTHSCHAFTSGEBÄUDEN**, nebst **GARTEN**, **KIRCHENSITZSTELLEN** und **TODTENGRÄBERN**,

| | | | |
|---|---|---|---|
| *b.* | aus 6 | Diemathen | **VENNE**, vor dem PLATZGEBÄUDE, |
| *c.* | aus $23\frac{1}{2}$ | dito | auf dem *Bunder-Klei*, |
| *d.* | aus $5\frac{1}{2}$ | dito | hinter dem *Kennewold*, bei *Bunde*, |
| *e.* | aus $1\frac{1}{2}$ | dito, | *LANGE ACKER* genannt, |
| *f.* | aus $2\frac{1}{4}$ | dito, | *KIELE* genannt, |
| *g.* | aus 3 | dito | **FEHNLAND**, de *HASEVENNE* genannt; |

III. ein zu *Altbunder-Neuland* belegenes, im Hypothekenbuche Bunder-Voigtei Fol. 60, Vol. 8, Bd. 2 registrirtes **STÜCKLAND**, gross 15 Grasen.

WEENER, den 11ten Juli 1853.

A. W. THOLEN,
*Advocat und Notar.*

*** Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, op DINGSDAG den 26sten Julij 1853, des namiddags te 1 uur, ten Huize van de Weduwe W. K. BOS, te *Appingedam*, publiek verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **VRIESCHE SCHUUR**, get. no. 24, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver *Heem*, *Tuin* en daarbij behoorende *Landerijen*, te zamen groot 26 B., 89 R., 80 E., doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 140—00.

II. De VASTE BEKLEMMING van 95 R., 80 E. *Land*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 10—00.

Alles staande en gelegen te en onder *Opwierde*, en behoorende tot de nalatenschappen van wijlen BENE JANS WIERSEMA en Vrouw.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

# UIT DE HAND TE KOOP:

eene **BLAAUWVERWERSPERS** met derzelver **PLATEN** en **TOEBEHOOREN.** Te bevragen bij de Weduwe NOTEBOOM, te *Winschoten.*

**LET WEL! *P. C. NORDEN*,** in de Steentilstraat, verkoopt thans **MEUBELEN** en **STOELEN** met ZITTINGEN tot **zeer verminderde prijzen.**

**TE KOOP:** Eene ruim Melk gevende

## EZELIN met VEULEN.

Adres: A. VAN LAAR, *Schoenmaker*, Oude Boteringestraat, letter K, no. 100.

Bij de Wedw. **J. GOEDHUIS**, in de Heerestraat, zal op **HEDEN** worden GESLAGT: Een extra **VET** en **BLANK ZOETEMELKS KALF.**

Bij den Vleeschhouwer **G. BOUMAN**, in de Gelkingestraat, is op heden geslagt: een extra puik blank en vet **ZOETEMELKS KALF.**

# TWEE SCHOENMAKERSKNECHTEN,

hun Werk goed verstaande, kunnen dadelijk WERK bekomen bij de Wedw. H. J. ZUDERLING, te *Sappemeer.*

# WORDT GEVRAAGD:

een **BAKKERSKNECHT**, bij J. O. SPANJER, te *Aduard.*

# Een of Twee

**HUIS-** en **RIJTUIGSCHILDERSKNECHTEN**, hun WERK grondig verstaande, en van een onbesproken gedrag, waarvan een als MEESTERKNECHT moet ageren, kunnen dadelijk geplaatst worden bij

W. R. TIDDENS,
*Huis-* en *Rijtuigschilder.*

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.